

NAŠA KONFERENCIJA

LJUDEVIT A. MARAČIĆ

**HRVATSKA KONFERENCIJA
VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA
OD PROŠLOSTI DO SADAŠNOSTI**

Ljudevit Anton MARAČIĆ: **NAŠA KONFERENCIJA**

Izdala:
HRVATSKA KONFERENCIJA
VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA

Odgovara:
LJUDEVIT ANTON MARAČIĆ,
Sveti Duh 31, Zagreb

Tisak:
TIP »A. G. Matoš«, d. d.
Matoševa 4, Samobor

LJUDEVIT ANTON MARAČIĆ

NAŠA KONFERENCIJA

HRVATSKA KONFERENCIJA
VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA
OD PROŠLOSTI DO SADAŠNJOSTI

Zagreb, 1995.

STATUTI HRVATSKE KONFERENCIJE VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života odobrila je **21. rujna 1994. godine** obnovljene i promijenjene Statute Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara (HKVRP). Do promjena je došlo nakon raspada bivše države, a uslijed toga i odvajanja slovenskog dijela redovničkih ustanova od dotadašnje jedinstvene Konferencije viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji (KVRPJ).

Dekret odobrenja Statuta HKVRP potpisali su čelnici nadležne Kongregacije, pročelnik kardinal Eduardo Martinez Somalo i tajnik iste mons. Francisco Javier Errazuriz Ossa. U tekstu odobrenja stoji:

»Jedna od najvažnijih zadaća Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života sastoji se u ustanovljuvanju konferencija viših redovničkih poglavara, odobrenju odgovarajućih statuta i promicanju uzajamne suradnje (vidi Apostolsku konstituciju Pastor bonus, br. 109; kan. 709). Kongregacija živim zanimanjem prati razvoj takvih konferencija da bi ih učinila prikladnima na sve učinkovitiji način da postignu ciljeve koje im je namijenio Drugi vatikanski koncil (Perfectae caritatis, br. 23) i odredio Zakonik crkvenog prava (kan. 708). U skladu s gore navedenim normama, o. Stjepan Kušan, Dl, predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara, zatražio je promjenu imena: Konferencija viših redovničkih poglavara u: Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i odobrenje Statuta Konferencije zajedničke za Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu, budući da se raspala jugoslavenska država. Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, nakon što je pažljivo proučila predloženi tekst, ovim Dekretom formalno ustanavljuje Hrvatsku konferenciju viših redovničkih poglavara i odobrava njezine Statute prema tekstu koji je predstavljen i pohranjen u Arhivu Kongregacije.«

U Dekretu odobrenja Statuta nema više nikakva vremenskog ograničenja, pa ovaj dokumenat ima neograničenu i trajnu valjanost. Sam tekst Statuta glasi:

ČI. 1. Prema uputama i prijedlozima II. vatikanskog sabora, muške redovničke ustanove u Hrvatskoj i Bosni-Hercegovini osnivaju HRVATSKU KONFERENCIJU VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA (HKVRP), u skladu s kan. 708. Zakonika kanonskoga prava te uz pristanak i odobrenje Svetе Stolice.

Povezani i združeni zajedničkim nastojanjem, viši redovnički poglavari se trse kako bi pojedine ustanove što potpunije ostvarivale svoju svrhu i što djelotvornije služile Crkvi, Otajstvenom Tijelu Kristovu i njegovim udovima.

Spomenuta Konferencija ima Statute koje je odobrila Sveta Stolica; ona ju je ustanovila kao pravnu osobu i ostaje pod njezinim vrhovnim vodstvom.

ČI. 2. Svrha HKVRP jest:

a) Zajedničkim se nastojanjem predavati dubljem upoznavanju odluka i naredaba koje se odnose na redovnike, kako bi što bolje naslijedovali Krista i s Bogom se sjedinili po opsluživanju evanđeoskih zavjeta (*Perfectae caritatis*, 2e).

b) Uključivati se u rješavanje pitanja redovničkog života, koja su redovnicima u ovim krajevima zajednička.

c) Tražiti zajedničke stavove i potrebe redovničkog života, koje se odnose na građanske dužnosti i prava redovničkih, kako fizičkih, tako i moralnih osoba.

d) Tražiti putove i sredstva pomoću kojih će redovničke ustanove prikladnom zajedničkom akcijom što više pridonijeti dobru Crkve i njezinoj trajnoj obnovi.

e) Njegovati uzajamnu ljubav i nadnaravno zajedništvo, da bi se tako naše redovničke ustanove sposobile za prihvatanje ekumenskih nakana i, koliko je moguće, što poduzetnije djelatnosti za uspostavljanje jedinstva kršćanskih Crkava.

f) Surađivati s hijerarhijom, a napose s Biskupskim konferencijama, da bi se postigla složna suradnja u različitim djelima apostolata.

g) Duhovno potpomagati ženske redovničke ustanove i pružati im pastoralne usluge primjerene duhu svake pojedine ustanove.

Čl. 3. HKVRP se ne miješa u unutarnji život i djelatnost pojedinih redovničkih ustanova; zato one slobodno i neovisno rješavaju svoje vlastite poslove.

Čl. 4. Odluke, savjeti i mišljenja HKVRP nemaju za pojedine redovničke ustanove obvezatne snage, nego su savjetodavne naravi.

Čl. 5. Članovi HKVRP jesu:

a) Viši poglavari svih muških redovničkih ustanova u Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini.

b) Za ustanove koje u Hrvatskoj te u Bosni i Hercegovini nemaju višeg poglavara, član je mjesni poglavar, kojega odredi vlastiti viši poglavar.

Čl. 6. Konferenciju viših redovničkih poglavara predstavlja predsjednik, koji se između članova Konferencije bira na tri godine. Prestane li predsjednik biti poglavarom, njegovu službu preuzima potpredsjednik do narednoga plenarnog zasjedanja, na kojem se ima izabrati novi predsjednik.

Članovi Konferencije biraju predsjednika i potpredsjednika tajnim glasovanjem, pomoću listića, a uvijek se traži natpolovična većina glasova prisutnih.

Čl. 7. Predsjednik, potpredsjednik i tri člana sačinjavaju Predsjedništvo. Između viših redovničkih poglavara ovu trojicu članova biraju članovi Konferencije u plenarnom sastanku na tri godine, u jednom glasovanju i relativnom većinom glasova.

Ako član Predsjedništva prestane biti viši poglavar, njegovo mjesto preuzima njegov nasljednik u poglavarskoj službi.

Na Predsjedništvo spada: rješavati pitanja koja se pojave u vremenu između dvaju plenarnih sastanaka HKVRP; pripremati program rada plenarnog sastanka; prosuditi da li treba sazvati izvanredni plenarni sastanak; pružiti Tajništvu Konferencije što je potrebno za redovito rješavanje poslova.

Sjednici Predsjedništva predsjeda predsjednik Konferencije; on je saziva prema potrebi ili kada to zatraže bar dvojica članova Predsjedništva.

Sjednicama Predsjedništva prisustvuje tajnik Konferencije kao zapisničar.

Čl. 8. Redovito poslovanje Konferencije vodi Tajništvo, koje je sastavljeno ovako:

- a) Na čelu Tajništva je tajnik Konferencije.
- b) Tajništvo se sastoji bar od tri člana.
- c) Konferencija na plenarnom sastanku bira tajnika Konferencije i članove Tajništva na tri godine, a mogu biti izabrani među redovnicima koji ne pripadaju Konferenciji.
- d) Konferencija također može imenovati neredovničku osobu za službenika Tajništva, koja neka obavlja redovite poslove.

Čl. 9. Konferencija izvršava svoje djelovanje naročito na svojim plenarnim sastancima te na sjednicama Predsjedništva, koje se održavaju u prikladno vrijeme.

Čl. 10. O plenarnim sastancima:

- a) Oni su sastanci plenarni kad se svi viši poglavari i svi članovi Tajništva sastanu u svrhu rješavanja zajedničkih poslova. Kada viši poglavari zbog neke zapreke ne može sam prisustvovati sastanku, može na sastanak poslati svoga zamjenika.
- b) Plenarni se sastanak mora održati bar jedanput godišnje, u prikladno vrijeme, koje ima odrediti Predsjedništvo. Kada to zahtijeva važan razlog, predsjednik, pošto se posavjetovao s članovima Predsjedništva, može sazvati izvanredni plenarni sastanak; a mora ga sazvati ako saziv zahtijeva trećina članova Konferencije.
- c) Plenarne sastanke predsjednik saziva pismom.
- d) Plenarnom sastanku predsjeda predsjednik Konferencije.
- e) Svi članovi Konferencije moraju biti prije obaviješteni o predmetima o kojima se ima raspravljati na sastanku.

f) Isto tako ima se u prikladno vrijeme pozvati Apostolski delegat kod naše Crkve na prvu sjednicu plenarnog sastanka, a pravovremeno ga treba obavijestiti o pitanjima koja se imaju rješavati na sastanku; neka mu se pošalje primjerak akata da se s njima upozna i da ih dostavi Svetoj Stolici.

g) Plenarni sastanak obavlja izbore prema propisu čl. 7. Statuta, a bira i delegate za Mješovitu komisiju, sastavljenu od biskupa i viših poglavara.

h) Odluke plenarnog sastanka imaju snagu ako je prisutan veći broj članova. Za donošenje odluke, osim ako se radi o izborima, zahtjeva se da za nju glasuju dvije trećine prisutnih članova.

ČI. 11. O djelovanju Tajništva:

a) Tajništvo razvija svoju djelatnost na sastancima, što ih u zgodno vrijeme, prema potrebi, sazove predsjednik Konferencije ili tajnik uz pristanak predsjednika. Ukoliko je moguće, neka na tim sastancima budu svi članovi Tajništva.

b) Jedan između članova Tajništva obavlja službu zapisničara i arhivara.

c) Neka Tajništvo bude neprestano u vezi s Tajništvom Biskupske konferencije, sa sličnim inozemnim konferencijama i sa sličnim konferencijama ženskih ustanova.

d) Neka Tajništvo pravovremeno obavijesti HKVRP i sve redovničke ustanove o onome što je Predsjedništvo kao i samo Tajništvo uradilo i poduzelo te o uspjehu tih pothvata; neka osim toga dostavlja obavijesti i novosti, sabrane s različitih strana, koje se odnose na redovnike.

ČI. 12. Međusobna savjetovanja Biskupske konferencije s HKVRP, koja su ustanovljena dekretom »O pastoralnoj službi biskupa u Crkvi« (23), da bi se njegovalo usklađivanje i surađivanje s biskupijskim klerom i s katoličkim laikatom u različitim djelima apostolata, ravnaju se prema uputama i odredbama Svetе Stolice.

Ovo usklađivanje i surađivanje s crkvenom hijerarhijom i sa redovničkim ženskim ustanovama neka se promiče ponajviše pomoću Mješovite komisije.

Zadatak će biti plenarnog sastanka predvidjeti i odrediti način kako će se birati članovi Konferencije koji će, zajedno s predsjednikom, biti članovi Mješovite komisije, radi usklađivanja s Biskupskom konferencijom.

Čl. 13. U ovim se Statutima mogu izvršiti izmjene i uvrstiti dodaci samo na molbu dvije trećine članova Konferencije i uz odobrenje Svetе Stolice.

HRVATSKA KONFERENCIJA VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA OD PROŠLOSTI DO SADAŠNJOSTI

Više puta se pokazala potreba i čula želja, posebno prigodom plenarnih zasjedanja naše Konferencije, kako bi dobro bilo jednom studiozno, dokumentirano, pozabaviti se samom Konferencijom, njezinim ustrojstvom, rezultatima, aktivnostima, problemima, a posebno njezinim perspektivama za budućnost. Budući da u radu ovog tijela sudjelujem od ranih početaka, rado sam se prihvatio ove zadaće, u želji da budem što iscrpniji, ostavljajući dakako prostor i za dopune, posebno s obzirom na prijedloge za budućnost.

»Historia magistra vitae«, govorili su stari. Pa, premda naša Konferencija ni nema neku dugu povijest, ipak se u njezinoj prošlosti mogu nazrijeti i neke pobudnice za budućnost. Nadam se da u ovom prikazu neće izmaknuti sugestije i prijedlozi za uspješnije djelovanje naše Konferencije. O tomu nešto više u zaključnom dijelu ovog prikaza.

I. POČETNO RAZDOBLJE: DANI SITNIH KORAKA (1968-1972)

Prvo zapažanje, kad je riječ o retrospektivi naše Konferencije (tako je nazivam, makar je do proljeća 1977. godine nosila drugi naziv, koji je 1994. konačno dobio službenu potvrdu kao: Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara), ukazuje na veliku ažurnost da se pristupi osnivanju ovog tijela. Koncilski dekret o prilagođenoj obnovi redovničkog života potpisao je papa Pavao VI. dana 28. listopada 1965. godine, a nepuna dva mjeseca kasnije, bilo je to 20. siječnja 1966. godine, u Zagrebu se sastaje skupina viših redovničkih poglavara i potiče inicijativu za osnutak Vijeća viših redovničkih poglavara, a na temelju najnovijih koncilskih smjernica.

Glavni poticaj dala je 23. točka spomenutoga Dekreta, koja glasi: »Treba podupirati konferencije ili vijeća viših poglavara, koje ustanovi Sveti Stolica. One mogu mnogo pridonijeti tome da pojedine ustanove potpunije ostvare svoje ciljeve, da dođe do što uspješnije zajedničke suradnje na dobro Crkve i da se na određenom području pravilnije raspodijele evanđeoski radnici, te da se rasprave zajednički redovnički poslovi. Kod toga treba s obzirom na apostolat uspostaviti primjerno usklađivanje i suradnju s biskupskim konferencijama.«

Inicijativu za osnutak Vijeća dao je prošireni sastanak predstavnika četiriju franjevačkih obitelji, na koji su se odazvali i provincijali isusovaca, karmelićana, salezijanaca i lazarišta. Na tom sastanku, koji je održan u franjevačkom samostanu na Kaptolu u Zagrebu, još nisu prisustvovali poglavari iz Slovenije. Pod predsjedanjem franjevačkog provincijala o. Damjana Damjanovića, razmotreni su odlomci iz koncilskih dokumenata, malo prije citirani, i zaključeno da se što prije pristupi osnivanju Vijeća viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji, a napose uspostavljanju Tajništva i Studijske komisije. Osnovan je Inicijativni odbor, a za predsjednika je izabran o. Damjan Damjanović OFM, dok su ostali članovi Odbora bili predstavnici svih redovničkih provincija. Načelno je prihvaćeno da se pokrene zajednički redovnički časopis. Nakon toga svi su posjetili kardinala Franju Šepera, tadašnjeg predsjednika BKJ, i upoznali ga s ovom inicijativom.

Protekla je puna godina dana do sljedećeg sastanka, 15. veljače 1967. na Kaptolu, kada je održana druga sjednica viših redovničkih poglavara, još uvijek bez slovenskih predstavnika. Analiziran je nacrt Pravilnika i usvojen zaključak da se Svetoj Stolici uputi molba za kanonsko ustanovljenje Vijeća viših redovničkih poglavara. Jednoglasno je za delegata Vijeća izabran o. Kazimir Đurman, franjevački provincijal iz Zagreba, a za tajnika karmeličanin o. Ladislav Marković. Njihova služba ograničena je do juridičke potvrde i osnutka Vijeća, za kada je određen redoviti izbor dužnosnika Vijeća.

Opet je protekla dobra godina dana do odobrenja Pravilnika. To je nadležna Kongregacija za redovnike i svjetovne ustanove učinila **15. svibnja 1968. godine** i taj datum treba upamtitи kao dan osnutka **Vijeća viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji** (VVRPJ). Delegat Vijeća, o. Kazimir Đurman, sazvao je sve provincijale na sastanak, koji je održan na Kaptolu u Zagrebu 21. studenoga 1968. godine. Prisustvovala su 22 viša redovnička poglavara (ili njihovih zamjenika). Bili su i predstavnici iz Slovenije. Prisutni su jednoglasno prihvatali Pravilnik (Statute), prethodno odobren od Kongregacije za redovnike. Usvojene su primjedbe spomenute Kongregacije i izabran prvi predsjednik Vijeća. Bio je to isusovački provincijal o. Antun Fostač, a za potpredsjednika je izabran o. Stanko Žakelj, vizitator lazarista. Za tajnika je imenovan o. Zorislav Lajoš, franjevac iz Zagreba, a za podtajnike g. Štefan Žerdin, slovenski salezijanac (za slovensko područje) i o. Ljudevit Maračić, hrvatski franjevac konventualac (za hrvatsko jezično područje).

Na istom je sastanku zaključeno da se što prije sastanu odgojitelji novaka svih redovničkih instituta u zemlji. Ovaj plenum je odmah postavio i pitanje svrhe ovakvih sastajanja. Odlučeno je da se na njemu razmatraju zajednička redovnička pitanja i promiču razne redovničke djelatnosti. Zaključeno je da se plenumi održavaju bar dvaput godišnje (po Uskrsu i ujesen). Izabrana su četiri provincijala za susret s predstvincima BKJ (bili su to: o. Antun Fostač DI, o. Stanko Žakelj CM, o. Kazimir Đurman OFM i o. Petar Čapkun OFM). Taj je sastanak - prvi formalni susret naših provincijala i dijela naših biskupa - održan istog dana popodne, a od strane biskupa prisustvovali su mu ljubljanski nadbiskup Jože Pogačnik, tadašnji vršitelj dužnosti predsjednika BKJ, i biskupi mons. Celestin Bezma-

linović i mons. Josip Lach. Na tom susretu je izražena želja da VVRPJ uspostavi izravne veze s BKJ. Provincijali su zamolili nadbiskupa Pogačnika da posreduje oko sređivanja spora između mostarskog ordinarijata i Hercegovačkoga franjevačkog provincialata u vezi s oduzimanjem župa. Nadbiskup je preporučio da Tajništvo VVRPJ prikupi sva važnija pitanja te ih pripremi za sastanak Komisije za redovnike pri BKJ.

Dana 15. lipnja 1969. održan je plenum Konferencije na Kaptolu. Raspravljaljao se o redovničkom glasilu, a ponajviše o njegovu nazivu (»Znak«, »Maranatha« itd.). Bilo je govora i o nekim drugim tekućim pitanjima. Dan ranije, kako je na plenumu izvijestio o. Leonard Oreč, hercegovački franjevac, održan je sastanak svih odgojitelja novaka iz cijele zemlje. Bilo ih je šesnaest. Raspravljadi su o dokumentu »Renovationis causam« u svezi s novicijatom.

Sljedeći plenum održan je tek 27. listopada 1970. Prisustvovali su mu i neki biskupi (pomoćni zagrebački biskupi mons. Josip Salač i mons. Mijo Škvorc). Biskup Škvorc, isusovac, referirao je o odnosima između BKJ i VVRPJ. Na zasjedanju je tajnik, o. Zorislav Lajoš, podnio ostavku zbog prezauzetosti poslom, što je bio i razlogom slabijeg intenziteta rada u Konferenciji, i nakon dulje diskusije ostavka je prihvaćena. Za tajnika je imenovan dominikanac o. Stipe Bagarić, za podtajnika slovenskog područja imenovan je salezijanac g. Stanko Kahne, a za hrvatsko područje ostao je podtajnik o. Ljudevit Maračić. Plenum je ponovno raspravljaо o biltenu, o prijevodu časoslova na hrvatski jezik, a pozabavio se i izvještajem o stanju u Hercegovini. Provincijali su izrazili spremnost da posreduju ako bude potrebno i moguće.

Do održavanja novog plenuma ponovno je prošlo dulje vremena. U međuvremenu su se 26. siječnja 1971. na Šalati, za vrijeme tradicionalnoga Svećeničkoga pastoralno-teološkog tjedna, sastali zagrebački provincijali radi biranja svojih predstavnika u Svećeničko vijeće Zagrebačke nadbiskupije. Dana 5. veljače iste godine predsjednik o. Antun Fostač pismeno izvještava provincijale o negodovanju nekih članova Konferencije na prijedlog da glasilo »Effatha« iz Kršćanske sadašnjosti postane zajednički redovnički časopis, pa poziva provincijale da se pismeno izjasne o toj ideji.

Dana 5. travnja 1971. predsjednik traži pismeno izjašnjavanje i za četiri člana redovnika u Vijeću BKJ za sjemeništa.

Iduće plenarno zasjedanje Konferencije održano je tek u proljeće 1972. godine. Bilo je to 7. i 8. ožujka 1972. u dominikanskom samostanu u Maksimiru. Prisustvovao je 21 član. To je prvi plenum koji je potrajan dva dana i koji je održan izvan franjevačkog samostana na Kaptolu u Zagrebu. Tajnik, o. Stipe Bagarić, izvjestio je o svojem sudjelovanju na sastanku europskih tajnika konferencija provincijala. Tom se prigodom na plenumu raspravljalo o sudjelovanju redovničkih predstavnika u radu BKJ. Ključna rasprava vodila se oko problema izdavanja časoslova na hrvatski jezik. Na plenumu je izabranovo novo vodstvo. Za predsjednika je izabran hrvatski franjevac kapucin o. Hadrijan Borak, za potpredsjednika slovenski salezijanac g. Štefan Žerdin, a za tajnika je imenovan o. Ljudevit Maračić. Oformljeno je i posve novo Tajništvo, u koje su uz tajnika ušli provincijali: o. Nikola Roščić, OFMCONV i o. Stanko Žakelj CM, te franjevac iz Hercegovine o. Leonard Oreč.

Valja spomenuti da je do razlaza hrvatskog i slovenskog dijela viših redovničkih poglavara, raspadom Jugoslavije 1991., praktički predsjednik bio uvijek predstavnik hrvatskog, a potpredsjednik predstavnik slovenskog dijela Konferencije.

Ovo početno razdoblje od četiri godine - na kojemu smo se zaustavili nešto detaljnije jer je najmanje poznato - mogli bismo okarakterizirati periodom sitnih, malenih, kratkih koraka, uz prilično spor ritam napredovanja. Bez ikakva iskustva, s opterećenim i prezaposlenim osobljem, bez konkretnih smjernica za rad, s nedovoljno motivacija i poleta, Konferencija je doista sporo napredovala. U tom početnom razdoblju održana su svega četiri plenuma, jedan sastanak odgojitelja novaka i jedan posjet inozemstvu. To je doista malo, ali su ti početnički koraci ipak krčili put bržem hodu i napredovanju, koje je promjenom vodstva na maksimirskom plenumu dobilo nove poticaje i motivacije za daljnji rad i brojne inicijative.

II. USTROJSTVO KONFERENCIJE

Nakon ovoga podujeg uvoda početnih koraka života i djelatnosti naše Konferencije, sužavamo pogled na određene strukture i djelatnosti, koje zaslužuju da budu obrađene i dokumentirano prikazane.

1. Plenarna zasjedanja

Počevši od proljeća 1972. godine, plenumi se održavaju dvaput godišnje. Ta je praksa potrajala sve do proljeća 1980., kada je zaključeno da se plenarna zasjedanja održavaju samo jednom na godinu. U ovom ritmu održavanja dva plenuma godišnje proljetno je imalo obično studijski karakter i potrajalо duže (redovito dva nepuna dana), a jesenski su sastanci imali obično radno-izborni karakter, pa su trajali kraće (redovito jedan ili čak pola dana).

Ako računamo sve ove redovite plume, od 1968. do ustanovljenja Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara ujesen 1994. godine, održano je 35 zasjedanja:

1. 21. XI. 1968: Zagreb, Kaptol 9:
Radno-izborni karakter
2. 15. VI. 1969: Zagreb, Kaptol 9:
Zajedništvo među redovnicima (o. Damjan Damjanović)
3. 27. X. 1970: Zagreb, Kaptol 9:
O teologiji redovništva (o. Bonaventura Duda)
4. 7-8. III. 1972: Zagreb, Kontakova 1:
Radno-izborni karakter
5. 27-28. IX. 1972: Zagreb, Miškinina 31:
Novi pogledi u teologiji redovništva (o. Nikola Roščić)
Obnova duhovnog života kao uvjet apostolskog djelovanja
(p. Pavel Berden)
Pastoralna angažiranost redovnika u našoj Crkvi
(o. Emanuel Hoško)

6. 3-4. IV. 1973: Zagreb, Kaptol 9:
Lik redovničkog poglavara (o. Ivan Fuček)
Uloga poglavara u redovničkoj zajednici (o. Hieronim Žveglič)
7. 5-6. IX. 1973: Zagreb, Voćarska 106:
Radno-izborni karakter
8. 26-28. III. 1974: Ljubljana, Prešernov trg 4:
Redovnici i Sveta godina (mons. Mijo Škvorc)
Dinamika skupine (o. Bernardin Škunca)
9. 4. IX. 1974: Zagreb, Voćarska 106:
Radno-izborni karakter
10. 22-24. IV. 1975: Sarajevo, Nedžarići:
Neki oblici pastoralnoga nežupničkog djelovanja
(o. Emanuel Hoško)
Posteološki studij naših redovnika (o. Hadrijan Borak)
Pučke misije i duhovne vježbe (o. Pavel Berden)
11. 5. IX. 1975: Zagreb, Miškinina 31:
Radno-izborni karakter
12. 27-29. IV. 1976: Split, Gospa od zdravlja i Sveti Franje:
Redovnici u mjesnoj Crkvi (o. Nikola Rošić)
Redovnici kao nosioci pastoralne djelatnosti u mjesnoj Crkvi
(o. Bono Šagi)
13. 1. IX. 1976: Split, Gospa od zdravlja:
Radno-izborni karakter
14. 19-20. IV. 1977: Samobor, Langova 18:
Teološko-asketski elementi redovničkog siromaštva danas - principi obnove i praktična načela (o. Radojko Karaman)
Praktično ostvarivanje evandeoskog siromaštva danas - analiza prakse i shvaćanja (o. Srećko Majstorović)
Reforma srednjoškolskog obrazovanja u SRH
(o. Vladimir Vlašić)
15. 2. IX. 1977: Zagreb, Vrbanićeva 35:
Radno-izborni karakter

16. 4-5. IV. 1978: Ljubljana, Želimalje:
Novo crkveno pravo o redovnicima
(o. Vinko Bevk i o. Hadrijan Borak)
17. 11. X. 1978: Zagreb, Odra:
Reforma školstva i obrazovanje naših kandidata
(o. Vladimir Vlašić)
Aktualni problemi redovničkog školstva (o. Tonči Dešković)
18. 24-25. IV. 1979: Zagreb, Vrbanićeva 35:
Mutuae relationes (mons. Alojz Šuštar i o. Stanko Kos)
19. 6. IX. 1979: Zagreb, Voćarska 106:
Radno-izborni karakter
20. 14-16. IV. 1980: Zagreb, Vrbanićeva 35:
Papa Ivan Pavao II. o redovnicima (g. Franc Rode)
21. 20-22. X. 1980: Zagreb, Fratrovac:
Lik i uloga biskupskega vikara za redovnike (o. Hadrijan Borak)
22. 19-21. X. 1981: Bol na Braču:
Lik i uloga mjesnog poglavara (o. Štefan Balažic)
23. 18-20. X. 1982: Stična:
Uloga redovništva u prošlosti-sadašnjosti-budućnosti u okvirima Crkve u nas (mons. Đuro Kokša i o. Tomislav Šagi-Bunić)
24. 18-20. X. 1983: Široki Brijeg:
Novosti Kodeksa općenito, posebno u odnosu na redovničko pravo (o. Velimir Blažević)
Novi Kodeks i pastoral redovnika (o. Bono Šagi)
25. 22-24. X. 1984: Samobor, Langova 18:
Odgovornost i suodgovornost redovnika za Crkvu
(kardinal Franjo Kuharić)
Odgovornost i suodgovornost sa stajališta redovnikova života
(o. Emanuel Hoško)
26. 15-17. X. 1985: Zagreb, Omiška 10:
Laici u Crkvi i redovničke zajednice (g. Pero Šimić)
Treći redovi, srodne kategorije i redovničke zajednice
(o. Augustin Pavlović)
Redovnički poziv braće laika (o. Jože Kokalj)

27. 14-16. X. 1986: Split, Kazališni trg
Redovnici i II. izvanredna sinoda biskupa
(o. Tomislav Šagi-Bunić)
28. 21-23. X. 1987: Cres, Sveti Frane:
Teološko-povijesna dimenzija misija u redovničkim zajednicama
(o. Drago Ocvirk)
29. 19-21. X. 1988: Sarajevo, Nedžarići:
Reevangelizacija naših redovničkih zajednica
(o. Marijan Jurčević)
Redovnici u službi evangelizacije u našim krajevima
(o. Zvjezdan Linić)
30. 23-25. X. 1989: Nazarje (Slovenija):
Retrospektiva za perspektivu - Konferencija viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji (o. Ljudevit Maračić)
31. 22-24. X. 1990: Samobor, Langova 18:
Evangelizacija i nove promjene (kardinal Franjo Kuharić i biskup Srećko Badurina)
32. 21-23. X. 1991: (nema podataka mjesto ni teme)
33. 19-21. X. 1992: Zagreb, Fratrovac:
Svjet vrednota povezujući elemenat Europe (Mislav Ježić)
Oproštaj slovenskog dijela Konferencije
34. 26-27. X. 1993: Zagreb, Kaptol:
Sloboda i solidarnost u svjedočenju redovnika (o. Bono Šagi i o. Ivo Marković)
35. 9-10. XI. 1994: Zagreb, Fratrovac:
Sinoda o redovnicima (biskup Želimir Puljić i s. Goretti M. Krznar)
Dokumenat »Bratski život u zajednici« (o. Marijan Jurčević OP)

Izvanredna plenarna zasjedanja održavana su dosta rijetko. Najznačajnije je svakako bilo u jesen 1976. kada je sazvana radi dogovora pred plenarni susret s biskupima. Uostalom, evo pregleda svih izvanrednih plenuma naše Konferencije:

0. 20. I. 1966: Zagreb, Kaptol 9: *Inicijativni odbor*
0. 15. II. 1967: Zagreb, Kaptol 9: *Prednacrti Statuta*
1. 19. IV. 1972: Zagreb, Miškinina 31: *Dogovor o hrvatskom izdanju Časoslova* (samo za hrvatsko jezično područje)
2. 11. X. 1976: Zagreb, Kaptol 9: *Dogovor uoči susreta s biskupima*
3. 21. I. 1978: Zagreb, Voćarska 106: *Nacrt o pravnom položaju vjerskih zajednica u SRH* (samo za hrvatsko jezično područje)
4. 4. V. 1990: Zagreb, Fratrovac: *Crkveni dokumenat o pastoralu zvanja(o. Hadrijan Borak) i Naše mogućnosti u sadašnjoj demokratizaciji* (o. Jakov Mamić) - samo za hrvatski dio Konferencije.

Plenarna zasjedanja, kako je već rečeno, a iz pregleda održanih plenuma i vidljivo, imaju radni, izborni i studijski karakter. Ipak, više puta su se naši viši redovnički poglavari oglasili s ovih skupova i za javnost, uputivši svoje javne poruke i pozive. Bilježimo samo nekoliko značajnijih takvih javnih istupa:

* Ljubljanski plenum u ožujku 1974. upućuje dvije Poruke pomirenja uz Svetu godinu. Jedna je upućena biskupima, a druga svim redovnicima u zemlji.

* S plenuma u Sarajevu travnja 1975. upućen je apel da se nastavi sa studijem i nakon diplomiranja. Formiran je i odbor koji treba razraditi potpuniji elaborat o tome.

* Plenum održan u Odri listopada 1978. upućuje poziv svim domaćim teološkim učilištima da uvedu teologiju redovništva bar kao fakultativni predmet, a za redovnike i obvezatan.

* S plenuma u Splitu listopada 1986. upućena je zapažena Poruka mira našoj crkvenoj i društvenoj javnosti.

* S plenuma u Samoboru 1990. upućena je Deklaracija »Redovnici i aktualne promjene u društvu«, namijenjena široj javnosti.

Osim studijskoga i radno-izbornog karaktera, ovi skupovi imaju i značajnu ulogu u upoznavanju i zблиžavanju članova Konferencije, a ne treba zanemariti ni rekreativno-kulturni vidik. Uz više plenuma vezan je posjet nekim sakralnim i kulturnim spomenicima, od kojih spominjemo samo najzanimljivije:

- * Brezje i Bled (1974)
- * Fojnica, Kraljeva Sutjeska i Visoko (1975)
- * Solin (1976)
- * Sumartin i Supetar (1981)
- * Pleterje i Kostanjevica (1982)
- * Humac i Žitomislići (1983)

2. Rad Predsjedništva

Tekuće poslove Konferencije izvan plenarnog zasjedanja redovito obavlja i rješava Predsjedništvo, koje je osnovano 1975. godine, kada je najprije zaključeno da ima pet članova, da bi ovaj zaključak u jesen iste godine bio preinačen povećanjem broja na sedam: pet po izboru, a dva po službi (predsjednik i potpredsjednik). Na plenumu održanom 1993. odlučeno je da se broj članova Predsjedništva smanji za dva, dakle, da u svemu pet članova čine Predsjedništvo. Od 1977. godine Predsjedništvo se redovito sastaje četiri puta godišnje i ta je praksa uščuvana do danas.

Predsjedništvo se sastaje na raznim mjestima, najčešće u Tajništvu. Dvaput je svoje sastanke Predsjedništvo održalo u Ljubljani. Program rada uglavnom uvjetuju razni skupovi koje organizira Konferencija, najčešće s Unijom viših redovničkih poglavara, kao što su Savjetovanje/Vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica i Redovnički tjedan. Predsjedništvo, osim toga, obično priprema program rada plenarnih zasjedanja Konferencije. Dakako, sva tekuća pitanja vezana uz problematiku Konferencije ulaze u dnevni red ovih sastanaka, kao što je npr. dugo vremena bilo traženje pogodnih prostorija za Tajništvo ili osobe koja bi vršila službu tajnika, itd.

Radi dokumentacije, navodimo sastav Predsjedništva od njegova oformljenja do danas. Moguće su i određene nepreciznosti (prvospomenuti je predsjednik, drugi je potpredsjednik, dakle dvojica koji čine Predsjedništvo po službi, a ostali su članovi Predsjedništva po izboru):

1975: o. Nikola Roščić OFMCONV - o. Polikarp Brolih OFM - o. Stanko Banić OFM - o. Jože Kunšek (o. Štefan Balažic) OFMCAP . o. Ante Stantić OCD - o. Radojko Karaman DI - g. Štefan Žerdin SDB;

1976: o. Bono Šagi OFMCAP - o. Polikarp Brolih OFM - o. Radojko Karaman DI - o. Stjepan Vučemilo OFM - o. Ivan Peran OFM - o. Stanko Banić (o. Karlo Kaić) OFM - o. Štefan Balažic OFMCAP;

1979: o. Radojko Karaman DI - o. Polikarp Brolih OFM - g. Milan Litrić SDB - o. Ante Stantić OCD - o. Stjepan Vučemilo OFM - o. Marinko Zadro OP - o. Maksimilijan Klanjšek OFMCONV;

1981: o. Vlatko Badurina TOR - o. Polikarp Brolih OFM - o. Ante Stantić OCD - o. Stjepan Vučemilo (o. Šimun Šipić) OFM - o. Štefan Balažic OFMCAP - o. Marinko Zadro OP - g. Milan Litrić (g. Ambrozije Matušić) SDB;

1982: o. Vlatko Badurina TOR - g. Anton Košir SDB - o. Štefan Balažic OFMCAP - o. Jože Kokalj DI - g. Ambrozije Matušić SDB - o. Šimun Šipić OFM - o. Marinko Zadro OP;

1984: g. Ambrozije Matušić SDB - g. Anton Košir SDB - o. Štefan Balažic (o. Donat Kranjec) OFMCAP - o. Šimun Šipić OFM - o. Marinko Zadro OP - o. Jože Kokalj DI - o. Vlatko Badurina TOR;

1985: g. Ambrozije Matušić SDB - o. Jože Kokalj DI - o. Vlatko Badurina TOR - g. Anton Košir SDB - o. Jakov Mamić OCD - o. Šimun Šipić OFM - o. Zdenko Tenšek OFMCAP;

1987: o. Rajko Gelemanović OFM - o. Jože Kokalj (o. Lojze Bratina) DI - o. Vlatko Badurina (o. Antun Badurina) TOR - g. Anton Košir (g. Stanislav Hočevar) SDB - o. Jakov Mamić OCD - o. Šimun Šipić OFM - o. Zdenko Tenšek (o. Bono Šagi) OFMCAP;

1989: o. Rajko Gelemanović OFM - o. Lojze Bratina DI - o. Antun Badurina TOR - g. Stanislav Hočevar SDB - o. Jakov Mamić OCD - o. Luka Markešić OFM - o. Bono Šagi OFMCAP.

1992: o. Stjepan Kušan DI - o. Lojze Bratina DI - o. Zdenko Križić OCD - g. Stanislav Hočevar SDB - o. Petar Andelović OFM - o. Mirko Mataušić OFM - o. Bono Šagi OFMCAP.

1993: o. Ljudevit Maračić OFMCONV - o. Petar Anđelović OFM - o. Franjo Pšeničnjak DI - o. Zdenko Križić OCD - o. Mato Bošnjak OP.

Dakako, za sâm rad Predsjedništva najodgovorniji su bili predsjednici i potpredsjednici Konferencije, pa donosimo njihov popis prema zapisima u arhivu:

PREDSJEDNICI:

0. o. Damjan Damjanović OFM (1966), za Inicijativni odbor
0. o. Kazimir Đurman OFM (1967), do potvrde Konferencije
1. o. Antun Fostač DI (1968-1972)
2. o. Hadrijan Borak OFMCAP (1972-1973)
3. o. Nikola M. Roščić OFMCONV (1973-1976)
4. o. Bono Šagi OFMCAP (1976-1979)
5. o. Radojko Karaman DI (1979-1981)
6. o. Vlatko Badurina TOR (1981-1984)
7. g. Ambrozije Matušić SDB (1984-1987)
8. o. Rajko Gelemanović OFM (1987-1990)
9. o. Stjepan Kušan DI (1990-1993)
- 10.o. Ljudevit Maračić OFMCONV (1993)

POTPREDSJEDNICI:

1. o. Stanko Žakelj CM (1968-1972)
2. g. Štefan Žerdin SDB (1972-1973)
3. o. Polikarp Brolih OFM (1973-1982)
4. g. Anton Košir SDB (1982-1985)
5. o. Jože Kokalj DI (1985-1987)
6. o. Lojze Bratina DI (1987-1992)
7. o. Ljudevit Maračić OFMCONV (1992-1993)
8. o. Petar Anđelović OFM (1992-)

3. Djelatnosti Tajništva

Već je 1966. godine Inicijativni odbor za osnivanje Konferencije izrazio potrebu da se što prije osnuje sekretarijat (tako se nalazi u zapisniku) za vođenje poslova ovog tijela. Na prvom redovitom plenarnom zasjedanju novoosnovanog Vijeća 1968. godine izabran je prvi tajnik i dva podtajnika, jedan za slovensko, drugi za hrvatsko jezično područje. Ovo tročlano Tajništvo (o. Zorislav Lajoš OFM - g. Štefan Žerdin SDB - o. Ljudevit Maračić OFMCONV) sastalo se svega jednom (19. II. 1969), kad je zaključeno da se izda zajednički adresar svih provincijala, popis svih muških samostana u zemlji i pregled redovničkih škola u pojedinim provincijama (što je samo djelomice ispunjeno).

U punom smislu riječi Tajništvo je oformljeno i počelo djelovati u proljeće 1972. godine. Tada su u Tajništvo ušla dva provincijala (o. Nikola Roščić OFMCONV i o. Stanko Žakelj CM) i dva radna člana (o. Leonard Oreč OFM i o. Ljudevit Maračić OFMCONV, tajnik). Tajništvo je održavalo više sastanaka godišnje, a rješavalo je mnoga tekuća pitanja, kao što je program izdavačke djelatnosti, izdavanje biltena, simpozij o redovništvu (koji je uskoro prerastao u Redovnički tjedan), susreti odgojitelja, priprema plenuma, veze s inozemstvom. Tajništvo je, dakle, obavljalo i one odgovornije poslove koji će kasnije prijeći u nadležnost Predsjedništva.

Na plenumu u Sarajevu (1975) odlučeno je da zbog radnoga karaktera Tajništva u njemu svi članovi budu izvan kruga članova Konferencije, jer je uskoro osnovano i Predsjedništvo, koje se popunjava iz redova članova Konferencije. U početku su se održavali zajednički sastanci Tajništva i Predsjedništva, ali je ubrzo uvedena praksa koja i danas vrijedi, da se prigodom sastanka Predsjedništva pozovu i svi članovi Tajništva, bez prava glasa.

Predsjedništvo je u proljeće 1977. pokrenulo i pitanje uvođenja regionalnih tajništava, ali se od tog prijedloga ubrzo odustalo, s time da slovenski viši redovnički poglavari imaju svoje zasebno Tajništvo u Ljubljani.

(Kad se već spominje slovenski dio Konferencije, koji je uvijek vrlo djelatno sudjelovao u radu cijelokupne Konferencije, makar to

ne spada na prikaz rada Tajništva, dobro je spomenuti da se od 1971. godine oni sastaju dvaput godišnje. Oformljen je »Svet viših redovniških predstojnikov Slovenije«. O njegovu radu bilten naše Konferencije »Vijesti« češće je izvještavao, osobito u počecima, ali je kasnije to izostalo. U veljači 1971. slovenski su redovnici pokrenuli časopis »Redovniško življenje«, a uređivali su ga slovenski isusovci (o. Franc Svoljšak i o. Janez Jauh). Prvi brojevi umnoženi su ciklostilom, da bi već četvrti izišao tiskom. Nakon devetog broja časopis mijenja ime u »Duhovnost«, da bi uskoro prestao izlaziti. Na plenumu naše Konferencije u jesen 1972. bilo je postavljeno pitanje odvajanja slovenskog od hrvatskog dijela Konferencije, ali je golemom većinom prisutnih članova odlučeno da naša Konferencija ostane jedinstvena, to više što stvarno postoje dvije jezične grupe koje se i zasebno sastaju, ali je potrebno da se i svi članovi Konferencije susreću, bez obzira na jezik, što se dugo pokazalo uspješnim, sve do odvajanja raspadom bivše države, u jesen 1992. godine. Slovenski su poglavari u dogовору са poglavaricama 1975. odlučili pokrenuti Redovniški dan, svake jeseni u Ljubljani. Tog se dana tamo nađe na okup ljestvica redovnika i redovnica i ta je praksa uščuvana do danas. Više puta su pozivani i predstavnici iz hrvatskog dijela Konferencije.)

Kada govorimo o Tajništvu, treba svakako spomenuti da je od sredine 1973. do kraja 1976. kao suradnica Tajništva honorarno (polu radnog vremena) radila s. Dolores Bilandžija, iz zajednice Franjevki od Bezgrešne iz Šibenika, a od kraja 1981. do početka 1994. godine taj je posao obavljala s. Albertina Baćak, iz zajednice Hercegovačkih školskih sestara franjevki (također u polu radnog vremena). Od jeseni 1994. Tajništvo vodi s. Magdalena Šokić iz zajednice Klanjateljica Krvi Kristove.

Donosimo najprije popis tajnika, a potom i cjelokupnog Tajništva naše Konferencije, od početaka do danas:

TAJNICI:

0. o. Ladislav Marković OCD (1966-1968)
1. o. Zorislav Lajoš OFM (1968-1970)
2. o. Stjepan Bagarić OP (1970-1972)
3. o. Ljudevit Maračić OFMCONV (1972-1978)

4. g. Stjepan Bolkovac SDB (1978-1981)
5. o. Jozo Vasilj OFM (1981-1985)
6. o. Franjo Jurinec OFM (1987-1990).

Nakon isteka njegove službe Konferencija više nema tajnika, a poslove Tajništva obavljaju redovnice, najprije s. Albertina Baćak (do kraja 1993) i s. Magdalena Šokić (od studenoga 1994). U međuvremenu nekoliko je mjeseci administraciju Tajništva vodila gđa Božena Antić, ali je zbog teške bolesti posao morala prekinuti. Umjesto nje administraciju je dobrovoljno vodila s. Mirjam Gadža iz zajednice Kćeri milosrđa.

TAJNIŠTVO (prvoimenovani je glavni tajnik, ostali članovi):

1968: o. Zorislav Lajoš OFM - o. Ljudevit Maračić OFMCONV - g. Štefan Žerdin SDB;

1970: o. Stjepan Bagarić OP - o. Ljudevit Maračić OFMCONV - g. Stanko Kahne SDB;

1972: o. Ljudevit Maračić OFMCONV - o. Stanko Žakelj CM - o. Nikola M. Roščić OFMCONV - o. Leonard Oreč OFM;

1973: o. Ljudevit Maračić OFMCONV - o. Stanko Banić OFM - o. Jože Kunšek OFMCAP - o. Hadrijan Borak OFMCAP - o. Leonard Oreč OFM;

1975: o. Ljudevit Maračić OFMCONV - o. Hadrijan Borak OFMCAP - o. Leonard Oreč OFM;

1978: g. Stjepan Bolkovac SDB - o. Hadrijan Borak OFMCAP - o. Ljudevit Maračić OFMCONV;

1981: o. Jozo Vasilj OFM - g. Stjepan Bolkovac SDB - o. Hadrijan Borak OFMCAP - o. Ljudevit Maračić OFMCONV;

1984: o. Jozo Vasilj OFM - o. Hadrijan Borak OFMCAP - o. Ljudevit Maračić OFMCONV;

1987: o. Franjo Jurinec OFM - o. Hadrijan Borak OFMCAP - o. Ljudevit Maračić OFMCONV;

1990: (nema glavnog tajnika, a članovi Tajništva dijele zaduženja: o. Franjo Jurinec OFM - o. Ljudevit Maračić OFMCONV - g. Stjepan Bolkovac SDB);

1994: (nema glavnog tajnika, a članovi Tajništva dijele zaduženja: o. Franjo Jurinec OFM - o. Marko Puškarić OFMCONV)

4. Uloga komisija

Već je na prvom skupu 1966. godine izražena potreba da se osnuje studijska komisija za proučavanje raznih područja rada i života našega redovništva. Ipak, ta želja dugo je ostala neispunjena, a kad je i ostvarena, nije u potpunosti odgovorila očekivanjima i potrebama. Konferencija je povremeno znala za pojedini slučaj ili potrebu imenovati komisiju.

* Tako je 1972. formirana Komisija za predstavku BKJ na plenumu u Maksimiru, a bila je sastavljena od pet provincijala (o. Petar Čapkun OFM - o. Hadrijan Borak OFMCAP - o. Ante Stantić OCD - o. Antun Fostač DI - o. Nikola M. Roščić OFMCONV), sa svrhom da izradi prijedlog o sudjelovanju redovnika u radu BKJ.

* Plenum u Samoboru 1977. formirao je Komisiju za nacrt kanonskog prava s obzirom na redovništvo, koja je imala tri člana (o. Viktor Nuić OFM - o. Hadrijan Borak OFMCAP - o. Stanko Kos DI).

* Iste godine u jesen na Šalati je ustanovljena Komisija za organiziranje Savjetovanja i brigu oko permanentne formacije redovnika (pod vodstvom o. Leonarda Oreč OFM).

* Slično je na plenumu u Odri godine 1978. osnovana Komisija za pitanja redovničkog školstva, od dva člana (o. Vladimir Vlašić DI - o. Tonči Dešković OP).

No, tek plenum na Fratrovcu u jesen 1980. uvodi tri stalne komisije, koje postoje i danas, ali je njihova djelatnost vrlo slaba, gotovo potpuno zamrla. To su Formacijsko-obrazovna komisija, Komisija za izdavačku djelatnost i Pastoralna komisija. Prvih godina članstvo komisija činili su isključivo viši redovnički poglavari, s time da su unutar komisije sami odabirali pročelnika i tajnika. Na plenumu iduće godine na Bolu (1981) samo je Formacijsko-obrazovna komisija podnijela izvještaj o svojem radu, pa su na plenumu 1983. na Širokom Brijegu predsjednici komisija bili zaduženi da sazovu sjednice svojih komisija, izrade pravilnik rada i utvrde program djelovanja. Plenum u Samoboru sljedeće godine zadužuje Predsjedništvo da obavi studijsko istraživanje o potrebi i stanju duhovno-pastoralne ponude

naših redovnika mjesnoj Crkvi. To je povjeroeno Pastoralnoj komisiji, ali bez konkretnije realizacije.

Predsjedništvo 1985. opširno raspravlja o radu komisija. Prihvaćen je prijedlog da bi predsjednici tih komisija trebali biti članovi Predsjedništva i tako izravno obavješćivali Predsjedništvo o djelatnostima. Plenumi u Splitu (1986) i Cresu (1987) raspravljaju ponovno o radu komisija, ali se utvrđuju slabi rezultati. Predsjedništvo na sastanku u Ljubljani (1988) veoma samokritički raspravlja o problematiki vezanoj uz rad komisija i daje poticaj oživljavanju njihova rada. Predlaže da plenum izabire samo predsjednika pojedine komisije iz svojega članstva, a tajnika bi trebalo dati Tajništvo, s time da bi oni formirali svoje komisije iz redova stručnjaka za pojedinu područja iz raznih redovničkih ustanova. Tu se bilo počelo raditi, bilo je i nekih rezultata, ali je tijekom 1991. zbog rata u Hrvatskoj došlo do odumiranja mnogih aktivnosti, pa se razlazom hrvatskog i slovenskog dijela Konferencije raspao i sustav djelatnosti, što je bilo najočitije na primjeru komisija.

Osim spomenutih komisija, posljednjih godina češće se na raznim sastancima Predsjedništva, pa čak i na plenarnim zasjedanjima, govorilo o potrebi uvođenja jedne posve nove komisije, koja bi pokrivala područje Pravde i mira. Poduzeti su i neki konkretni koraci, kao na plenumu u Sarajevu 1988. godine, kada je imenovana inicijativna grupa (o. Lojze Bratina, o. Bođo Šagi i o. Antun Badurina), da za sljedeći plenum pripremi prijedlog, ali ni tu se nije došlo do konkretnog rezultata.

Zato je plenum Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara, održan u studenom 1994. na Fratrovcu, pokrenuo inicijativu oživljavanja rada komisije, pa su izabrani odgovorni predstavnici Konferencije, koji su zaduženi da sami oforme komisije iz redova stručnjaka i entuzijasta. Zaduženi su za:

- Formacijsko-obrazovnu komisiju – o. Zdenko Križić (predsjednik) i o. Franjo Jurinec (tajnik);
- Komisiju za izdavačku djelatnost – g. Stjepan Bolkovac (predsjednik) i o. Marko Puškarić (tajnik);
- Pastoralnu komisiju – o. Jure Šarčević (predsjednik), dok je mjesto tajnika ostalo nepotpunjeno dok samo Tajništvo ne proširi broj svojih članova.

III. POSEBNE DJELATNOSTI KONFERENCIJE

Važnost priređivanja i održavanja raznih susreta i skupova uočena je vrlo rano, pa je Konferencija odmah počela promicati takve sastanke, koji pomažu i pridonose produbljenju i oživotvorenju redovničke karizme. Tu također istaknuto mjesto pripada izdavačkoj djelatnosti.

1. Susreti odgojitelja

Već na svojem prvom plenarnom zasjedanju, 1968. godine, Konferencija je odlučila da se priredi sastanak odgojitelja novaka. Taj je susret održan 14. lipnja 1969. i prisustvovalo mu je 16 odgojitelja. Raspravljali su o dokumentu »Renovationis causam« u vezi s novicijatom. Na plenumu u jesen 1972. o. Leonardu Oreču je, kao članu Tajništva, povjerena briga za organizaciju raznih seminara. Zaključeno je da se za odgojitelje organizira savjetovanje od nekoliko dana, i to dvaput godišnje. Na prvo savjetovanje pozvane su i redovničke odgojiteljice, pa je ubrzo organizacija ovoga najelitnijega skupa našeg redovništva prihvaćena i od strane Unije viših redovničkih poglavara.

Ti skupovi, koji su se ubrzo počeli održavati samo jednom godišnje, i to u proljeće, stalno privlače pažnju redovničkih odgojitelja, koji rado i aktivno sudjeluju u radu ovog Savjetovanja, koje je kasnije promijenilo naziv u Vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica, i koje se održava skoro 25 godina. Obično mu sudjeluje stotinjak, pa i nešto više odgovornih za odgoj. Skup redovito pripremaju kvalificirani ljudi, a nakon susreta vrlo brzo se umnožavaju materijali, tako da su dostupni i široj javnosti. I dok je nazočnost samih odgojitelja uočljiva, to se ne bi moglo baš reći i za više poglavare, koji su po službi odgovorni za odgoj u svojim zajednicama. To je otvoreno pitanje za koje odgojitelji priželjkuju konkretan odgovor svojih poglavara. Posljednjih godina uočava se ipak i bolja zastupljenost viših poglavara, i to ne samo prigodom otvaranja skupa, nego i tijekom cjelokupnog rada.

Donosimo pregled svih održanih skupova odgojitelja, s naznakom glavne teme i broja sudionika, gdje je to bilo moguće rekonstruirati:

1. 7-10. XI. 1972: Zagreb, Voćarska 106:
Redovništvo u sadašnjem trenutku Crkve
52 sudionika (19 odgojiteljica promatrača);
2. 8-10. V. 1973: Zagreb, Voćarska 106:
Sekularizacija i redovnički život
77 sudionika (44 redovnika)
3. 7-9. V. 1974: Zagreb, Voćarska 106:
Odgoj za slobodu
Nepoznat broj sudionika
4. 6-8. V. 1975: Zagreb, Voćarska 106:
Molitveni život i odgoj
129 sudionika (52 redovnika)
5. 18-20. V. 1976: Zagreb, Odra:
Redovnički zavjeti
94 sudionika (30 redovnika)
6. 24-26. V. 1977: Zagreb, Odra:
Zajednica kao odgojni čimbenik
140 (!) sudionika (44 redovnika)
7. 30. V. - I. VI. 1978: Zagreb, Odra:
Sredstva informiranja u redovničkoj formaciji
117 sudionika (36 redovnika)
8. 29-31. V. 1979: Zagreb, Odra:
Aktivnost malih skupina
84 sudionika (28 redovnika)
9. 6-8. V. 1980: Zagreb, Fratrovac:
Odgojni programi
99 sudionika
10. 5-8. V. 1981: Zagreb, Odra:
Odgojni programi
69 sudionika (!)

11. 5-7. V. 1982: Zagreb, Odra:
Lik i uloga odgojitelja
85 sudionika (32 redovnika)
12. 4-6. V. 1983: Zagreb, Fratrovac:
Redovnički poziv
120 sudionika (43 redovnika)
13. 8-10. V. 1984: Zagreb, Fratrovac:
Pomirenje - potreba i uvjet rasta osobnosti
102 sudionika (44 redovnika)
14. 7-9. V. 1985: Zagreb, Odra:
Redovnički odgoj - promicatelj ljudskog dostojanstva
104 sudionika (39 redovnika)
15. 6-8. V. 1986: Zagreb, Odra:
Odjek Sabora u redovničkim zajednicama
102 sudionika (43 redovnika)
16. 12-14. V. 1987: Zagreb, Fratrovac:
Biblija u redovničkom odgoju
110 sudionika (45 redovnika)
17. 4-6. V. 1988: Zagreb, Fratrovac:
Problemi mladih u današnjem društvu
106 sudionika (36 redovnika)
18. 9-11. V. 1989: Zagreb, Fratrovac:
Ljudskost kao osnovni čimbenik redovničkog života
105 sudionika (41 redovnik)
19. 2-4. V. 1990: Zagreb, Fratrovac:
Redovnici prema trećem mileniju
120 sudionika (50 redovnika)
20. 31. IV. - 2. V. 1991: Zagreb, Fratrovac:
Biti redovnič danas
Broj sudionika nepoznat.
21. 5-7. V. 1992: Zagreb, Fratrovac:
Redovništvo kao dar i zadaća u novim prilikama
Broj sudionika nepoznat

22. 4-6. V. 1993: Zagreb, Fratrovac:
Odgoj za osobnost
Oko 100 sudionika
23. 3-5. V. 1994: Zagreb, Fratrovac:
Posvećeni život i njegova zadaća u Crkvi i svijetu
Oko 110 sudionika (50 redovnika)

Kad već govorimo o skupovima odgojitelja, radi potpunije informacije, valja nešto reći i o **Radnoj grupi odgojitelja (RGO)**, koja je nastala posve spontano, ali je velikim dijelom svoj rad i suradnju usmjerila na redovnički odgoj. Začetak rada ove skupine možemo naći na sastanku održanom 1. prosinca 1972. u franjevačkom samostanu na Kaptolu, gdje su se sastali neki mlađi i zauzeti redovnici (o. Josip Baričević TOR, o. Jakov Mamić OCD, o. Zdravko Slišković OFM, i još neki), da se dogovore o izdavanju zbornika prvog Savjetovanja. Razmotrena je mogućnost učinkovitije pomoći, posebno redovnicama. Tajništvo je prihvatiло i podržalo ovu skupinu poletnih ljudi. RGO je оформljena za vrijeme Savjetovanja u svibnju 1973. i nakon toga djeluje dosta samostalno, a ponekad se sastaje i u Tajništvu. Najznačajniji zajednički sastanak održan je 11. prosinca 1973. u Kloštru Ivaniću, gdje je bilo prisutno dvadesetak ljudi, među kojima predstavnici VVRPJ, UVRPJ i RGO. Izrađen je ambiciozan plan rada, pa su zato od strane nekih i izražene rezerve s obzirom na uspjeh. Od strane naše Konferencije zadužen je o. Leonard Oreč da bude veza s RGO.

Na plenumu u Ljubljani 1974. godine provincijalima je podastrijeta Poruka RGO, koja je kod nekih članova Konferencije izazvala sumnje i pobudila nedoumice. Ipak, plenum je prihvatio prijedlog RGO o seminarima za dinamiku skupine, dok je realizacija toga prepuštena RGO. (Seminari su uz vodstvo stručnjaka iz inozemstva održani u Rovinju i na Svetoj Gori kod Nove Gorice.) Sugerirano je RGO da izradi pravilnik rada.

Na jesenskom plenumu iste godine o. Štefan Balažić OFMCAP izvjestio je o održanim seminarima. Čula su se razna mišljenja. Diskusiju je opteretilo i priloženo Pismo o odgojnem stanju u našim zajednicama, koje je RGO uputila višim redovničkim poglavarima.

Zaključeno je da treba raščistiti nesporazume i zategnutosti, pa je određeno da se što prije upriliči zasebni sastanak, koji je i održan 3. veljače 1975. na Svetom Duhu u Zagrebu, gdje je tada bilo sjedište Tajništva. Prisustvovalo je tridesetoro zainteresiranih, predstavnika VVRPJ, UVRPJ i RGO. Susret je trajao pet sati, bio je dosta napet i mučan, a o rezultatima ovoga maratonskog sastanka izviješten je plenum Konferencije na zasjedanju u Sarajevu iste godine. Razmotreni su međusobni odnosi, a budući da RGO želi ostati autonomno tijelo, plenum je prihvatio zaključak da za njezin rad Konferencija nije odgovorna, ali će rado i dalje prihvaćati suradnju i pomoći, posebno pri organiziranju Savjetovanja i izdavanju zbornika radova s toga skupa.

RGO je djelovala samostalno još neko vrijeme, postupno se smanjio njezin polet i suradnja je uskoro prestala. Zato je tajnik Konferencije u jesen 1975. zatražio od plenuma odobrenje da se oblikuje Odbor za organizaciju skupova, posebno da bi se rasteretilo samo Tajništvo, koje se nije smatralo kompetentnim za taj stručni posao. No, prijedlog nije odmah ostvaren, da bi u jesen 1977. na plenumu bila oformljena **Komisija za odgoj**, na prijedlog o. Leonarda Oreča, radi organiziranja i izvođenja Savjetovanja i vođenja brige za permanentnu formaciju. Iste godine, u prosincu, Predsjedništvo je imenovalo ekipu za pripremanje skupova, koja je ubrzo nazvana **Odbor za organiziranje redovničkih skupova** i djeluje do danas.

Donosimo popis članova Odbora za organiziranje skupova, kojima je mandat trajao redovito tri godine, s mogućnošću produžetka:

1978: o. Josip Sremić DI - g. Alojzije Jurak SDB - o. Ivan Dugandžić OFM - o. Luka Markešić OFM - o. Jure Šimunović OFM - o. Vinko Škafar OFMCAP - o. Anton Lavrič CM;

1981: o. Josip Sremić DI - o. Jure Šimunović OFM - o. Vid Junger OFMCONV - o. Stjepan Mamić TOR - o. Ivo Plenković OP - o. Jože Roblek DI - g. Niko Šošić SDB;

1984: o. Josip Sremić DI - o. Jure Šimunović OFM - o. Stane Bešter OFMCAP - o. Stjepan Duvnjak (o. Marko Semren) OFM - o. Martin Kmetec OFMCONV - o. Ivo Plenković OP - g. Ivan Marjanović SDB;

1987: o. Josip Sremić DI - o. Jure Šimunović OFM - o. Stane Bešter OFMCAP - o. Martin Kmetec OFMCONV - o. Marko Semren OFM - g. Mirko Barbarić (g. Ambrozije Matušić) SDB - o. Ivo Plenković.

1990: Svima produžen mandat na tri godine.

1994: o. Mijo Nikić DI - o. Ivica Jagodić OFM - o. Nikola Barun TOR - o. Anđelko Barun OFM - o. Zvonko Knežević OP - g. Anto Stojić SDB.

2. Redovnički tjedan

Nakon što je u proljeće 1972. oformljeno novo Tajništvo, ubrzo je zaključeno da se pokuša s organiziranjem simpozija o redovništvu, zajedno s Unijom. Taj je skup uskoro nazvan Redovničkim tjednom, jer je obuhvaćao tri do četiri dana rada. U jesen 1973. održan je prvi takav skup, koji je privukao neočekivano visok broj sudionika, većim dijelom redovnica. Bilo je prisutno preko 800 sudionika ovoga skupa, koji je održan, kao i većina kasnijih skupova ovog tipa, na Šalati u Zagrebu. Glavni organizator ovoga kvantitetom najpoznatijega redovničkog skupa kod nas bilo je naše Tajništvo. Ono se u početku moglo osloniti i na RGO, koja je ponudila svoje usluge i spremno surađivala i ovdje. Skupovi su se redovito održavali svake godine.

Donosimo pregled svih održanih Tjedana, s naznakom glavne teme i približnog broja sudionika, gdje je to moguće rekonstruirati:

1. 4-6. IX. 1973: Zagreb, Voćarska 106:
Za bolje svjedočenje Evanđelja
oko 800 sudionika (oko 300 redovnika)
2. 3-6. IX. 1974: Zagreb, Voćarska 106:
Da svi budu jedno (zajedništvo)
preko 700 sudionika
3. 2-5. IX. 1975: Zagreb, Voćarska 106:
Gospodine, nauči nas moliti
preko 600 sudionika

4. 31. VIII. - 2. IX. 1976: Split, Gospa od zdravlja:
Redovnici u mjesnoj Crkvi
oko 550 sudionika
5. 30. VIII. - 2. IX. 1977: Zagreb, Voćarska 106:
Redovničko siromaštv - Kristov znak danas
oko 650 sudionika (oko 110 redovnika)
6. 4-7. IX. 1979: Zagreb, Voćarska 106:
Apostolski vidovi redovničkog života danas
oko 280 sudionika (oko 65 redovnika)
7. 1-4. IX. 1981: Zagreb, Voćarska 106:
Euharistija - središte i vrhunac redovničkog života
oko 250 sudionika (oko 50 redovnika)
8. 30. VIII. - 2. IX. 1983: Zagreb, Voćarska 106:
Redovnički identitet
oko 350 sudionika (oko 80 redovnika)
9. 3-6. IX. 1985: Zagreb, Sveti Petar:
Redovnici i promicanje ljudskog dostojanstva
oko 320 sudionika (90 redovnika)
10. 1-3. IX. 1987: Zagreb, Sveti Petar:
Novo pravo ustanova posvećenog života
oko 250 sudionika
11. 29. VIII. - 1. IX. 1989: Zagreb, Voćarska 106:
Liturgijska obnova kao bitni zadatak redovništva
oko 400 sudionika (110 redovnika)
12. 30. VIII. - 1. IX. 1994: Zagreb, Sveti Petar:
S Klarom Asiškom odgovorni za svoje vrijeme
oko 280 sudionika

I oko održavanja Redovničkog tjedna nastali su neki nesporazumi, vezani u početku uz suradnju RGO. Nakon raskida, plenum Konferencije raspravlja više puta o metodama rada Redovničkog tjedna. Prema mišljenju nekih provincijala i ovdje se prenaglašavaju psihosociološki elementi, posebno u grupnom radu, što izaziva negodovanje nekih sudionika. Zato se predlaže da se

veća pažnja posveti radu u plenumu, a ne toliko u grupama, da bi se »umanjila mogućnost manipulacije pojedinaca«, kako je netko rekao.

Na zajedničkom susretu Predsjedništva KVRPJ i Vijeća UVRPJ, 18. listopada 1976., razmotreno je i pitanje Redovničkog tjedna, koji organiziraju i Konferencija i Unija, i to od samog početka. Rečeno je da ima dosta prigovora na račun monopolja pojedinaca i mogućnosti manipulacije. Na plenumu u Želimlju pri Ljubljani, u proljeće 1978. godine, izneseni su nesporazumi glede Redovničkog tjedna, koji se ogledavaju i u tome što je Unija zaključila da se Tjedan održava svake druge godine, a naša Konferencija smatra da to bude svake godine. Kako Unija nije odustala od svoje odluke, Predsjedništvo Konferencije je 5. listopada 1979. odlučilo da se svake druge godine, kada nema Redovničkog tjedna, priredi tzv. Simpozij o redovništvu za redovnike. Istini za volju treba priznati da je ovaj prijedlog vrlo rijetko ostvaren, a donekle mu se vide tragovi u suorganiziranju simpozija u Benediktovoj (1980) i Franjinoj (1982) godini, kao i u priređivanju molitvenih skupova prigodom NEK-a, 4. rujna 1984. godine, i u povodu ekumenskog susreta u Asizu, 18. listopada 1986. godine.

Posljednji, XII. Redovnički tjedan zbog sužene tematike na Svetu Klaru Asišku, a u povodu 800. obljetnice njezina rođenja, privukao je uglavnom sudionike iz franjevačkih obitelji, pa je uočeno kako bi takvu praksu trebalo izbjegavati i odabirati teme koje bi bile privlačne i zanimljive za sve naše redovnice i redovnike.

3. Izdavačka djelatnost

Već i prije formalnog osnutka naše Konferencije često se govorilo o potrebi zajedničkoga redovničkog časopisa. Godine 1967. traži se urednik buduće redovničke revije, koja bi trebala obrađivati suvremena redovnička pitanja i među redovnicima promicati zdravi redovnički duh. Na plenumu 1968. godine zaključeno je da časopis mora biti kvalitetan, a dok se to ne ostvari, valja izdavati bilten informativnoga karaktera. Zanimljivo je napomenuti da se već 1969. godine raspravljalo i o nazivu časopisa: »Znak« (o. Miha Žužek DI), »Maranatha« (o. Damjan Damjanović OFM), »Redovnički život« (o.

Rufin Šilić OFM), »Karizma redovništva« (o. Martin Kirigin OSB), itd. Kao stalne rubrike navode se: liturgija, teologija, redovnički život...

27. listopada 1970. raspravlja se o tome da bi se revija »Efatha«, koju je pokrenula i izdavala Kršćanska sadašnjost iz Zagreba, prihvati kao zajedničko izdanje. Formiran je i konzorcij za ovo pitanje (o. Rufin Šilić OFM, o. Hadrijan Borak OFMCAP, o. Ante Stantić OCD i g. Stanko Kahne SDB). Nakon neuspjelih pregovora s izdavačem, a i po mišljenju većine provincijala, odustalo se od ove namjere.

Jesenski plenum 1972. na Svetom Duhu u Zagrebu raspravlja o mogućnostima stručne izdavačke djelatnosti unutar Konferencije, za što je u Tajništvu zadužen o. Leonard Oreč. Zaključeno je da se objave komentari »Perfectae caritatis« (Galot, Barbarić), kao i crkveni dokumenti o redovništvu (Borak). Tajništvo je preuzealo obvezu da šest puta godišnje ciklostilski objavi informativno glasilo »Vijesti VVRPJ«. Tu su među ostalim objavljeni brojni adresari, ankete i statistike sve od 1972. godine. To je vrlo dragocjeni materijal za rekonstrukciju rada naše Konferencije i stanja cjelokupnoga našeg redovništva. Posebno valja istaknuti i brojne priloge, pretežno teološko-pravne naravi.

Tajništvo je na svojem sastanku 9. studenoga 1972. posebno razmotriло izdavački program, koji je vrlo brzo i realiziran. Od tadašnjih projekata jedino nije ostvarena velika povijest redovništva, za što se zalagao o. Hadrijan Borak. Ovdje ne spominjemo tiskanje i umnožavanje zbornika Redovničkih tjedana i Savjetovanja/Vijećanja redovničkih odgojitelja i odgojiteljica, što se po sebi podrazumijeva kad je govor o izdavačkoj djelatnosti. Objavljeni su svi radovi ovih skupova kao zbornici, ponegdje i s popratnim diskusijama i slikovnim prilozima, a ponegdje samo s predavanjima.

Zanimljivo da plenum u Sarajevu 1975. ponovno raspravlja o časopisu za redovničku duhovnost. Održava se i susret s urednicima najavljenog časopisa »Vrelo života«, pa se odustaje od namjere izdavanja posebnog časopisa. Zaključeno je da se od strane Konferencije ne traži nikakav posebni aranžman u vezi s izdavanjem »Vrela života«, a ovaj će biti prihvaćen ukoliko se sam nametne svojim kvalitetom i zanimljivošću.

Na prijedlog Tajništva u jesen 1976. prihvaćen je prijedlog da se pristupi obradi velike ankete o našem redovništvu, pa je taj posao povjeren iskusnom i provjerrenom stručnjaku za statistike, franjevcu o. Gabrijelu Štokalu. Anketa je obrađena i objavljena u izdanju KVRPJ. Isto je učinjeno i početkom 1991. godine, kada je o. Gabrijel Štokalo usporedio novije podatke s ranijima i priredio vrlo korisnu i zanimljivu publikaciju.

U međuvremenu je informativno glasilo »Vijesti« postao zajednički bilten i Unije viših redovničkih poglavarica, koja je time odustala od objavljivanja svojega povremenoga glasila »Unija«. A i neka druga izdanja postala su zajednička, tako da se brojne brošure, prijevodi i zbornici pojavljuju kao plod suradnje Konferencije i Unije.

Na želju Tajništva, početkom 1979. godine nabavljen je, uz pomoć dobrotvora iz inozemstva, novi ofsetni stroj, radi razvijanja i omogućivanja izdavačke djelatnosti KVRPJ i UVRPJ. Iznijeta je i nova koncepcija tiskanja »Vijesti«, kao i objavljivanje okružnih pisama i izdavanja revije informativno-formativnog usmjerenja. Planovi su se uskoro rasplinuli, pa se ubrzo nametnuo problem ofsetnog stroja i njegove namjene. Prevagnula je želja da se stroj iznajmi nekom drugom izdavaču, koji bi na račun toga povoljnije tiskao knjige redovnicima. Stroj je ustupljen 1982. godine, uz vrlo neznatnu nadoknadu, a sada je dotrajao i neiskorišten počiva u prostorijama Tajništva.

Plenum u Cresu u jesen 1987. godine odlučuje da se tiska zasebna knjiga-informacija o našim redovničkim misionarima, s njihovim adresama, ali se ovaj projekt još nije ostvario. U međuvremenu je zalaganjem Tajništva objavljeno više knjižica džepnog formata, za razvijanje i unapređivanje redovničkog života. Ipak, u posljednje se vrijeme osjeća na izdavačkom planu određeni zastoj, pa bi valjalo razmotriti razloge i potaknuti razvoj ove korisne djelatnosti.

Objavljujemo pregled svih izdanja naše Konferencije (neka su samostalna, a neka zajednička s Unijom), od početaka do danas, s time da ne navodimo zbornike 12 redovničkih tjedana i 24 savjetovanja/vijećanja redovničkih odgojitelja, koji se (osim nekoliko rasprodanih) mogu nabaviti po vrlo povoljnoj cijeni u Tajništvu:

- Jean Galot:* REDOVNICI I OBNOVA, 1973, 184 stranice;
- Kerubin Barbarić:* REDOVNICI DANAS, 1973, 180 stranica;
- Hadrijan Borak:* CRKVA REDOVNICIMA, 1974, 336 stranica;
- Gabrijel Štokalo:* NAŠI REDOVNICI 77, 1977, 64 stranice;
- Johann B. Metz:* REDOVNIŠTVO – INOVACIJA I KOREKTIV?, 1983, 72 stranice;
- Ivan Pavao II:* REDOVNIČKI ŽIVOT U NAUKU CRKVE, 1984, 68 stranica;
- Ivan Pavao II:* DAR OTKUPITELJA, 1984, 54 stranice
- □ □ □ REDOVNICI I PROMICANJE ČOVJEKA, 1985, 60 stranica;
- Sveta Stolica:* SMJERNICE ZA FORMACIJU U REDOVNIČKIM USTANOVAMA, 1990, 66 stranica;
- Anton Nadrah:* ZA KRISTOM – SMISAO POSVEĆENOG ŽIVOTA, 1991, 204 stranice;
- Gabrijel Štokalo:* NAŠI REDOVNICI 91, 1991, 64 stranice;
- Sinoda biskupa:* POSVEĆENI ŽIVOT I NJEGOVA ZADAĆA U CRKVI I U SVIJETU (nacrt), 1993, 82 stranice;
- Sveta Stolica:* BRATSKI ŽIVOT U ZAJEDNICI, 1994, 76 stranica.

IV. VEZE I ODNOSI

Konferencija je po svojem ustrojstvu navezana i usmjerena na neke druge strukture u Crkvi, posebno na središnje u Rimu, a i na one u zemlji. O tim odnosima i vezama nema dosta informacija u javnosti, a često znaju biti obogaćujući i korisni, a ponajčešće zanimljivi i informativni. Zbog toga navodimo iz bogate dokumentacije ono što ima ne samo arhivsku važnost nego i danas nešto poručuje.

1. Veze s inozemstvom

a/ **Kongregacija za redovnike u Rimu:** Osim redovne korespondencije s ovom visokom instancom Svetе Stolice, valja zapamtiti dva velika susreta koje je ova Kongregacija organizirala i na kojima su sudjelovali i predstavnici naše Konferencije:

* Od 16. do 19. listopada 1972. u Rimu je održan višednevni susret predstavnika Kongregacije za redovnike, na čelu s pročelnikom, kardinalom Antonijutijem, i predstavnika nacionalnih konferencija redovnika i redovnica iz cijelog svijeta. To je bio zapravo prvi i jedini susret takve vrsti u povijesti Katoličke crkve. (Nešto slično, ali u mnogo suženijem opsegu, organizirano je još 1950. i 1961. godine, ali tada nije bilo tolikih redovničkih konferencija, pa ni naše.) Na ovom susretu prisustvovali su zastupnici muških i ženskih konferencija iz cijelog svijeta. Našu su Konferenciju predstavljali predsjednik i tajnik, o. Hadrijan Borak i o. Ljudevit Maračić. Svrha je ovog susreta bila da se izmjene međusobna iskustva i pronađu zajednički putovi daljnje koncilске obnove redovničkog života. Kongregacija je željela čuti mišljenja iz čitavog svijeta, kako bi dobila što bolji uvid u problematiku koju treba rješavati. Bila je velika radost i obogaćenje biti i raditi u skupini od 210 ljudi, koji su predstavljali 130 konferencija poglavara i poglavarica iz 76 zemalja. Posebno je razmotrena tada aktualna problematika previranja i reakcija u zajednicama, uslijed koncilске obnove, kao i položaj, odnosno uloga nacionalnih konferencija viših redovničkih poglavara. Susret je protekao u duhu savjetovanja i izmjena misli, bez posebnih rezolucija, a date su samo neke smjernice u duhu preporuka i savjeta.

* Od 5. do 9. listopada 1976. u Aricci, blizu Rima, održan je susret Kongregacije za redovnike s predstavnicima europskih konferencija. Našu Konferenciju zastupali su predsjednik i tajnik, o. Bono Šagi i o. Ljudevit Maračić, i delegat o. Štefan Balažić. Tema je ovoga susreta bila »Redovnici u mjesnoj Crkvi«. U radu je sudjelovalo oko 150 predstavnika 37 europskih nacionalnih konferencija i svi članovi Kongregacije za redovnike, na čelu s kardinalom Pironijem, kao i predstavnici Unije vrhovnih poglavara i poglavarica. Susret je bio vrlo dobro pripremljen, a posebno je bila zapažena nazočnost kardinala Pironija, koji se spontano nametnuo kao kartizmatska i vodeća ličnost. Uskoro je došlo do promjene u vodstvu Kongregacije za redovnike, pa je i to možda jedan od razloga što više nisu održani takvi susreti.

b/ Unija vrhovnih poglavara u Rimu: Unija vrhovnih poglavara (USG) u Rimu podržava redovite kontakte sa svim nacionalnim konferencijama, pa tako i s našom. Često naši predstavnici prisustvuju sastancima i skupovima koje organizira ova Unija.

* Tako je predsjednik o. Hadrijan Borak kao gost-promatrač prisustvovao zasjedanju spomenute Unije krajem svibnja 1972. godine, a tema je bila »Zajednički život kod redovnika«.

* U jesen iste godine, 14. listopada 1972., održan je susret Unije vrhovnih poglavara i predstavnika svih nacionalnih konferencija redovničkih poglavara iz svijeta. Obrađena je tema »Kakva je uloga središnje uprave u promicanju jedinstva u pluralizmu?«. Na tom susretu bilo je zastupljeno 45 nacionalnih konferencija i 19 vrhovnih poglavara. Našu Konferenciju zastupali su predsjednik i tajnik, o. Hadrijan Borak i o. Ljudevit Maračić.

* U studenom 1973. kao gost-promatrač na redovitom zasjedanju USG, na temu »Evangelizacija u suvremenom svijetu«, bio je predsjednik Konferencije o. Nikola M. Roščić, koji je tom prigodom posjetio i središnje ustanove Svetе Stolice.

* Tijekom 1973. godine, na želju USG obavljena je širom redovničkog svijeta velika anketa o stanju odgoja u redovničkim zajednicama. Sudjelovala je i naša Konferencija, a anketa je objavljena i u hrvatskom prijevodu, ciklostilom, a obuhvaća 80 stranica.

* U svibnju 1977. kao gost-promatrač na zasjedanju USG prisustvovao je tajnik o. Ljudevit Maračić, a u istom svojstvu 1980. godine prisustvovao je i tajnik g. Stjepan Bolkovac.

Inače, naše Tajništvo prima vrlo mnogo materijala od Unije vrhovnih poglavara. Radi se o informativnim bilténima, izvještajima s raznih susreta i zbornicima njihovih zasjedanja. I to je dragocjeni materijal, koji na žalost ostaje neiskorišteni, mrtvi kapital.

c/ Susreti s predstavnicima europskih redovničkih konferenciјa: Ovamo na prvo mjesto po dugotrajnosti dolaze redoviti godišnji sastanci tajnika europskih konferenciјa. Radi se o neformalnim susretima, u formi kluba (zato se i nazivaju tim imenom), da bi se postignulo veće poznavanje i pospješio protok međusobnih informacija. Inicijativu su dali tajnici iz Srednje i dijela Zapadne Europe. Prvi put su se našli 1958. u Bruxellesu, da bi od 1962. redovito mijenjali mjesto sastajanja. Od 1971. pozivaju i našeg tajnika, koji se redovito, gotovo bez iznimke odazivao, čak, u dva navrata i bio domaćinom (oba puta u Samoboru, 1976. i 1989.).

Iz godišnjih susreta klubova tajnika, koji se u međuvremenu proširio na sve tajnike i tajnice europskih redovničkih konferenciјa, a održava se svake druge godine, potekla je inicijativa da se stvari jedno tijelo, pravne naravi, koje bi povezivalo sve muške i ženske redovničke konferenciјe u Europi. U Rimu je od 10. do 13. studenog 1981. održano zasjedanje predsjednika i tajnika europskih redovničkih konferenciјa, na kojima su sudjelovali zastupnici 15 europskih zemalja (našu Konferenciјu je zastupao predsjednik o. Vlatko Badurina TOR i tajnik o. Jozo Vasilj OFM). Tom prigodom je osnovana Unija europskih konferenciјa viših redovničkih poglavara: *Unio Conferentiarum Europae Superiorum Majorum (UCESM)*. Svake druge godine održavaju se plenarni sastanci, na kojima prisustvuju predsjednici i tajnici muških i ženskih konferenciјa. Sastanci su zadržali svoj redoviti dvogodišnji ritam održavanja: Rim (1983), Pariz (1985), Madrid (1987), Malta (1989), Lisabon (1991), Olomouc (1993).

Ovo tijelo još uvijek traži svoju fizionomiju, ali europsko zajedništvo i suradnja i ovdje pružaju lijepe perspektive povezanosti

i solidarnosti, pogotovo što su u UCESM-u zastupljene i muške i ženske redovničke konferencije.

2. Veze s Unijom viših redovničkih poglavarica

Već je na plenumu u lipnju 1969. o. Damjan Damjanović referirao o problemima redovnica kod nas i bio naglasio potrebu surađivanja i uzajamnog pomaganja. Mnogi pothvati na području redovničkog života u nas zajednički su i Konferenciji i Uniji, kao što su: Redovnički tjedan, Savjetovanje/Vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica, izdavačka djelatnost, prostorije Tajništva. Održani su brojni susreti na kojima se promiče ova suradnja. U posljednje vrijeme opaža se težnja da ova suradnja bude još prisnija i korisnija. Navodimo važnije susrete, da se vidi kako bi sve to moglo biti češće i sustavnije, prema čemu se u posljednje vrijeme upravo i ide:

* Dana 12. veljače 1973. održan je prošireni sastanak Tajništva Konferencije i Vijeća Unije. Prihvaćen je prijedlog i program zajedničkog održavanja prvoga Redovničkog tjedna.

* Iste godine, 6. rujna, održan je prvi zajednički susret Unije i Konferencije. Bilo je to za vrijeme Redovničkog tjedna na Šalati. Prisustvovalo mu je 23 provincijala i 32 provincialke. Biskup Mijo Škvorc, tadašnji pročelnik Mješovite komisije BKJ-UVRPJ-VVRPJ, referirao je o potrebama redovnica, a o. Vinko Vincek OFMCONV, asistent Unije, govorio je o zajedničkim problemima, pitanju duhovnih vježbi i odnosu prema redovnicama. Prihvaćeni su zajednički skupovi (Redovnički tjedan i Savjetovanje o odgoju) i podržani zajednički izdavački programi.

* 11. prosinca 1975. održan je sastanak Predsjedništva Konferencije i Vijeća Unije. Raspravljalo se o problematici zajedničkog organiziranja Redovničkog tjedna i Savjetovanja odgojitelja uslijed nekih nejasnoća i nedorečenosti u metodama rada.

* Ista ova dva tijela održala su sastanak 18. listopada 1976. i raspravljala o zajedničkim skupovima, posebno o nekim prigovorima u vezi s mogućnošću manipuliranja pojedinaca na tim skupovima.

* Dana 24. veljače 1978. ponovno je došlo da sastanka Predsjedništva Konferencije i Vijeća Unije, radi razmatranja pitanja uže međusobne suradnje. Rečeno je kako bi bilo poželjno pripremiti zajednički susret prigodom godišnjih plenuma, koji bi se mogli organizirati u isto vrijeme i na istom mjestu.

* Iste godine, 15. studenoga Predsjedništvo Konferencije i Vijeće Unije sastali su se radi dogovora o zajedničkom programu na Redovničkom tjednu i Savjetovanju odgojitelja.

* Dana 19. veljače 1979. ponovno su se sastali predstavnici vodstava naših konferencija, da bi se dogovorili o suradnji, posebno na izdavačkom području, nakon dobivanja ofsetnog stroja.

* Nakon deset godina, bilo je to 10. lipnja 1989. godine, održan je zajednički sastanak Predsjedništva Konferencije i Vijeća Unije, gdje je ponovno uočen nedostatak veće suradnje i naglašena potreba uže povezanosti.

* Ponovno je prošlo dosta vremena do ponovnog susreta. Bilo je to 13. siječnja 1994., kada je održan proširen sastanak Predsjedništva Konferencije i Vijeća Unije, s nakanom da se dogovori konkretnija suradnja u radu i organiziranju.

* Tijekom Svećeničkoga pastoralno-teološkog tjedna u Zagrebu, 26. siječnja 1994. upriličen je susret predstavnika Unije i Konferencije s biskupom Želimirom Puljićem, predstavnikom HBK na jesenskoj Sinodi biskupa, radi dogovora o nastupu na ovom skupu. Dogovoreno je da Vijećanje odgojitelja bude posvećeno temi Sinode i da biskup Puljić bude jedan od predavača i gostiju ovog skupa.

* Istog dana upriličen je susret predstavnika Unije i Konferencije s nadbiskupom splitskim mons. Antom Jurićem, predsjednikom Vijeća za posvećeni život pri HBK. S njim su na tom susretu bili i neki od članova ove komisije u formiraju. Redovnički poglavari su se zanimali za djelokrug rada i način imenovanja članova ove komisije. Izrazili su i svoje negodovanje što su u tom bili mimođeni, a smatrali su da ne bi bilo uputno da ova nova komisija preuzme ulogu koju crkveni dokumenti, posebno »Mutuae relationes«, predviđaju za Mješovitu komisiju, čije je djelovanje doduše u posljednje vrijeme potpuno zamrlo.

* Ponovni susret predstavnika Unije i Konferencije upriličen je 5. lipnja 1994., kada se dogovorilo da se ustanovi stalni zajednički odbor za organiziranje Vijećanja redovničkih odgojitelja i odgojiteljica, da se zajednički izda hrvatski prijevod dokumenta »Bratski život u zajednici« i da se jesenski Redovnički tjedan zajednički organizira u povodu 800. obljetnice rođenja sv. Klare.

* Dana 9. studenoga 1994. na Fratrovcu u Zagrebu održan je zajednički plenarni sastanak Konferencije i Unije, na kojemu je sudjelovalo tridesetak viših redovničkih poglavarica i petnaestak viših redovničkih poglavara. Ovaj zajednički susret održan je nakon što je nadležna Kongregacija u Rimu u rujnu iste godine odobrila promijenjene Statute i ustanovila samostalne konferencije za redovničke poglavare (HUVRP) i poglavare hrvatskoga jezičnog područja (HKVRP). Tema ovoga zajedničkog sastanka, koji je potrajan cijeli dan, bio je izvještaj sa Sinode biskupa (dr. Želimir Puljić, dubrovački biskup, i s. Goretti M. Krznar, predsjednica Unije), predavanje o novom dokumentu »Bratski život u zajednici« (dr. Marijan Jurčević OP), i uspostavljanje uže suradnje.

* Dana 14. prosinca 1994. u Tajništvu je održan sastanak predstavnika Konferencije i Unije u Mješovitoj komisiji. Dogovorili su se da zajednički potaknu i treću stranu (HBK) da izabere svoje predstavnike i tako da se oživi rad ovoga korisnog i potrebnog tijela povezanosti i suradnje naših biskupa, provincijala i provincijalki. Na istom sastanku bilo je govora o nekim teškoćama koje se susreću na području uzajamnih odnosa između redovnika i redovnicu, pa je zaključeno da se na tome ne smije stati, nego da treba do kraja formulirati ove probleme i pokušati ih dogovorno i pravedno rješiti.

Očito je da je bilo dosta sastanaka i razgovora, ali se čini da još uvijek na ovim relacijama ima velikih mogućnosti suradnje i uzajamnog obogaćenja. Zato je s velikim odobravanjem prihvaćen prijedlog da se od 1995. redovito održava jedan zajednički sastanak Predsjedništva Konferencije i Vijeća Unije, a isto tako da se prvi dan plenarnog zasjedanja Konferencije i Unije, koji redovito ima studijski karakter, održava zajednički, jer su teme i problemi redovito zajednički i redovnicima i redovnicama.

3. Veze s biskupima, napose s Biskupskom konferencijom

Veze s biskupima najbolje se odražavaju u odnosu prema Biskupskoj konferenciji, odnosno predstavnicima toga tijela. Već su na svom Inicijativnom sastanku, 20. siječnja 1966., provincijali odlučili nakon sastanka posjetiti tadašnjeg predsjednika BKJ, kardinala Franju Šepera, i izvjestiti ga o tome.

* 21. studenoga 1968. održan je susret naše Konferencije s tadašnjom Komisijom za redovnike pri BKJ (mons. Jože Pogačnik, mons. Josip Lach i mons. Celestin Bezmalinović). Razgovaralo se o vrbovanju zvanja, dušobrižništvu u inozemstvu i tzv. »Hercegovačkom slučaju«.

* 16. lipnja 1969. održan je susret s istom Komisijom pri BKJ, ali ovaj put samo predstavnici naše Konferencije (o. Antun Fostač DI, o. Marjan Valenčak OFM, o. Drago Kolimbatović OP, o. Zorislav Lajoš OFM). Bilo je govora o neuspjelom pokušaju da se za Božić 1968. pošalju neki redovnici na ispravnjene župe u Hercegovini, o čemu je bio postignut dogovor na prethodnom susretu.

* 27. listopada 1970. na plenumu VVRPJ sudjeluju biskupi Mijo Škvorc i Josip Salač. Prvi referira o odnosima BKJ i VVRPJ i zaključuje: »Nelogično je da na BKJ nisu prisutni i predstavnici VVRPJ!« Pao je prijedlog da se formira Komisija za veze s BKJ, koja bi imala po tri predstavnika sa svake strane. Bila je to inicijativa iz koje je kasnije nastala Mješovita komisija.

* Na masimirskom plenumu 7. i 8. ožujka 1972. raspravljalo se i o vezama s BK. Zaključeno je da se odasla predstavka VVRP o sudjelovanju na BK. Formirana je »ad hoc« komisija. Odbačen je nacrt statuta Vijeća BK za redovnike (izradili su ga mons. Mijo Škvorc, s. Fides Vidaković i o. Vinko Vincek), a novi prednacrt je povjeren skupini franjevačkih pravnika (o. Viktor Nuić, o. Velimir Blažević i o. Pio Pejić). Uskoro je stigao odgovor BK: »Sabor BKJ nije doduše mogao izaći u susret toj želji..., no smatra da to ne onemogućuje da spomenuta suradnja između VVRPJ i BKJ bude ostvarena, u prvom redu održavanjem zajedničkih sastanaka članova BK i predstavnika VVRP, bilo prilikom pojedinih zasjedanja sabora BKJ, bilo inače.«

* Plenum u Ljubljani, ožujka 1974., šalje biskupima Poruku o pomirenju u Svetoj godini. Konferencija provincijala OFM moli VVRP da se razmotre nastale teškoće s nekim biskupima.

* Na plenumu u Sarajevu travnja 1975. VVRP je zamoljeno da odredi pet stalnih delegata za susret prezbiterija i episkopata u sklopu proljetnog plenuma. Sastav (o. Hadrijan Borak OFMCAP, o. Adam Periškić DI, o. Sabin Rumenjak OFM, o. Viktor Nuić OFM i g. Jože Vidic SDB) uz neke je preinake djelovao do 1982. godine, kada su se ugasili takvi susreti.

* Dana 13. ožujka 1976. zagrebački provincijali (sedmorica) primljeni su na razgovor i zadržani na ručku kod nadbiskupa Franje Kuharića, predsjednika BK. S njim su bili i pomoći zagrebački biskupi. Razgovaralo se o aktualnim pitanjima našega crkvenog i redovničkog života.

* 30. rujna 1976. Predsjedništvo Konferencije razmatra problematiku odnosa s BK pred skriptorijalnim zajedničkim susretom. Dana 11. listopada iste godine održan je na Kaptolu izvanredni plenum na temu: »Aktualni problemi i prijedlozi za susret s biskupima«. Treba svakako zamoliti BK da posreduje te se Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji dadne redovita uprava. Dan kasnije, 12. listopada, održan je **prvi jednodnevni susret s biskupima**. Sudjelovala su 24 viša redovnička poglavara. Uvodno izlaganje održali su o. Bono Šagi (»Redovnici u mjesnoj Crkvi«) i biskup Mijo Škvorc (isto u svjetlu koncilskih i pokoncilskih dokumenata).

* U proljeće 1977. održan je susret zagrebačkih provincijala s nadbiskupom Kuharićem. Razgovaralo se o tzv. »Obiteljskom daru« u redovničkim župama.

* Plenum u travnju 1979. razmatra dokumentat »Mutuae relationes«, a iscrpno referira ljubljanski nadbiskup Alojz Šuštar. U vezi s time odaslan je dopis na adresu BK.

* 15. travnja 1980. održan je **drugi jednodnevni susret** s plenumom BK. Prisustvovalo mu je 27 članova naše Konferencije. Održana su tri predavanja na temu: »Odnos biskupa i redovnika u našoj mjesnoj Crkvi« (mons. Alfred Pichler o doktrinalnom vidiku, o.

Radojko Karaman o normativnom aspektu, a o. Bono Šagi o pastoralnoj problematici). Radilo se u dvije jezične skupine.

* 11. studenoga 1982. predsjednik i tajnik posjetili su kardinala Franju Kuharića i potaknuli rad Mješovite komisije.

* Ujesen 1983. održan je susret zagrebačkih provincijala s kardinalom Kuharićem.

* 28. travnja 1988. predsjednik i tajnik posjetili su kardinala Franju Kuharića i razgovarali o potrebi rada Mješovite komisije.

Prigodom redovitih plenuma naše Konferencije predsjednik obično poziva **apostolskog pronuncija** na sudjelovanje. Dosad su se odazvali: Mons. Mario Cagna (Ljubljana, 1974), mons. Michele Cecchini (Samobor, 1977), mons. Gabriele Montalvo (Split, 1986), mons. Giulio Einaudi (Zagreb-Kaptol, 1993).

Isto tako redovito se pozivaju ordinariji mesta održavanja plenuma ili neki drugi biskupi. Dosad su na plenumima Konferencije sudjelovali ovi biskupi: Josip Salač (1970), Mijo Škvorc (1970, 1974, 1980), Franjo Kuharić (1972, 1973, 1990), Stanko Lenič (1974, 1982), Smiljan Čekada (1975), Frane Franić (1976), Jože Pogačnik (1978), Celestin Bezmalinović (1981), Đuro Kokša (1982), Pavao Žanić (1983), Marko Jozinović (1988), Franc Kramberger (1989), Srećko Badurina (1990) i Želimir Puljić (1994).

Ovo poglavlje o vezama i odnosima s biskupima ne možemo završiti prešućivanjem i nekih manjih nesporazuma pa i zategnutosti, a ovdje radi kronografije bilježimo samo ono što je imalo odjeka u javnosti:

* Plenum VVRP u lipnju 1969. razmatra pitanje dušobrižništva u inozemstvu i zbog dotad nesređenih odnosa na tom području zaključuje, dok BK to ne organizira bolje, neka nitko od redovnika ne preuzima takve službe. Uskoro je ovo stanje osjetno poboljšano i mnogi su redovnici, kao što je poznato, krenuli među »gastarbajtere«.

* Plenum u ožujku 1974. izražava neslaganje i odbija nacrt statuta Vijeća BK za crkvenu umjetnost i knjižnice. Stvar treba povjeriti Mješovitoj komisiji, a redovnike obavijestiti da spomenuti statut nema nikakve obvezatne snage za samostane.

* Plenum u travnju 1977. iznosi biskupima na znanje nezadovoljstvo zbog načina imenovanja članova raznih vijeća BK, a bez prethodne privole ili bar obavijesti njihovih poglavara.

* Posebno teško poglavlje i bolan dojam bespomoćnosti ostavlja do danas neriješeno tzv. »**Hercegovačko pitanje**«. Predstavnici Konferencije na susretu s Biskupskom komisijom za redovnike pri BK 21. studenoga 1968. mole biskupe da posreduju u sporu. Na plenumu u lipnju 1969. izvješćeno je kako je propao pokušaj da se o Božiću pošalju neutralni redovnici na ispražnjene župe. Na plenumu u listopadu 1970. hercegovački provincijal o. Rufin Šilić upoznaje prisutne sa stanjem u Hercegovačkoj Crkvi. S Redovničkog tjedna 1973. u pozdravnom pismu papi Pavlu VI. moli se za požurivanje pravednog rješenja ovog slučaja. Na plenumu u Zagrebu rujna 1975. franjevački provincijali o. Rufin Šilić i o. Petar Čapkun izvješćuju plenum o neriješenom stanju i zategnutim odnosima između franjevaca i Ordinarijata u Mostaru. Dana 11. prosinca 1975. Predsjedništvo razmatra protest mostarskog Ordinarijata zato što je prethodni plenum raspravljao o stanju u Hercegovini, a nakon pravorijeka Svete Stolice. Zaključeno je da predsjednik, o. Nikola M. Roščić, razjasni mostarskom Ordinarijatu nastali nesporazum, jer se radilo o običnoj informaciji. Na susretu s Kongregacijom za redovnike u Rimu, ujesen 1976. godine, naša tročlana delegacija u razgovoru s kardinalom Eduardom Pironijem, pročelnikom nadležne Kongregacije, iznijela je slučaj i zamolila posredovanje. Na zajedničkom susretu s biskupima na saboru BK u listopadu 1976. provincijali su zamolili BK da posreduje za redovitu upravu u hercegovačkoj Franjevačkoj provinciji. Na plenumu u travnju 1980. franjevački provincijali o. Jozo Pejić i o. Stjepan Vučemilo izvješćuju o stanju u Hercegovini, pa je sastavljen memorandum za susret s biskupima, ali je tekst ocijenjen preoštrim, te je plenum zaključio da se ublaži i da s time predsjednik Konferencije samo usmeno upozna nadležne. Nakon svih tih pokušaja, valjda svjesna da svi ti interventi ostaju bez odjeka, Konferencija se više nije bavila tim pitanjem, koje još uvjek nije riješeno te zna i sada uzbuditi duhove i izazivati podjele, a i sablazni.

4. Mješovita komisija BK-KVRP-UVRP

Budući da Mješovita komisija (MK) redovito pobuđuje dosta interesa na mnogim plenumima Konferencije, a u vezi s time ni kod svih članova naše Konferencije nisu jasni svi pojmovi, dopuštam si da o tome progovorim nešto opširnije, to više što sam kao tajnik toga tijela djelatno sudjelovao četiri prve godine dozrijevanja, rasta, ali i opadanja zanosa za MK.

Već na plenumu Konferencije 27. listopada 1970. godine biskup Mijo Škvorc je bio naglasio potrebu uže suradnje između biskupa i provincijala. Budući da pokoncilski dokumenat »Ecclesiae Sanctae« (II, 43) predviđa postojanje jednoga zajedničkog organa, tijela za povezivanje biskupske i redovničke konferencije, brzo je dozrela odluka da se i kod nas ustanovi takvo tijelo suradnje. Nazvano je **Mješovita komisija Biskupske konferencije - Vijeća viših redovničkih poglavara - Unije viših redovničkih poglavarica**. To, dakle, nije tijelo ni Biskupske konferencije, ni naše Konferencije, ni Unije viših redovničkih poglavarica, nego **zajedničko** tijelo, u kojemu **jednakopravno** sudjeluju sve tri konferencije preko svojih predstavnika.

Na plenumu na Svetom Duhu, 27. i 28. rujna 1972., naša je Konferencija usvojila nacrt Statuta MK. U radu tog plenuma sudjelovao je i kardinal, tada samo još nadbiskup, Franjo Kuharić. Tom su prigodom izabrana i tri naša člana u MK (o. Hadrijan Borak, o. Nikola Roščić i g. Štefan Žerdin). Nakon naše Konferencije, Statute su usvojile i BKJ, 11. listopada 1972., i izabrala svoja tri člana (mons. Mijo Škvorc, mons. Severin Pernek, mons. Celestin Bezmalinović), i Unija viših redovničkih poglavarica, 20. studenoga 1972., i izabrala svoje predstavnice (s. Fides Vidaković, s. Ireneja Rabić i s. Salezija Anić), pa je **prva sjednica MK** sazvana i održana 13. prosinca 1972. Za pročelnika je izabran biskup Mijo Škvorc, a za tajnika o. Ljudevit Maračić. Na toj konstituirajućoj sjednici sudjelovali su svi članovi (to je ujedno prvi i posljednji put da su svi prisustvovali!). Raspravljeno je opširno o zadacima koji proizlaze iz Statuta. Zaključeno je da se svim trima tijelima pojedinačno uputi poziv s molbom da iznesu prijedloge, probleme i teškoće, posebno s obzirom na župski pastoral, gdje se najviše susreću uzajamni interesi.

Na dopis MK odgovorio je samo manji broj upitanih. Od ordinarija učinio je to samo splitski nadbiskup, od provincijala odgovorili su lazaristi, slovenski franjevci i salezijanci, hrvatski franjevci konventualci. Od redovnica odgovorile su samo karmeličanke BSI.

U međuvremenu je zamoljen franjevac o. Emanuel Hoško da za potrebe MK izradi iscrpni elaborat pod naslovom »Redovnici i redovnice u misijskom poslanju Crkve u nas«. Ova studija od 25 gusto natipkanih stranica podijeljena je u pet dijelova i vrlo ozbiljno odgovara na postavljeni zadatak. Usudio bih se reći da je to najbolji elaborat koji je na tu temu ikada kod nas izrađen i prava je šteta što je u većini slučajeva svršio pod prašinu arhiva naših i biskupijskih kancelarija.

U međuvremenu je tajnik MK 24. travnja 1973. Predsjedništvu BK uputio dopis s molbom da se omogući susret BK s članovima MK, a osnova bi bila razgovor na Hoškov elaborat, posebno ono poglavlje koje obrazlaže probleme župskog apostolata. Dana 10. svibnja 1973. u plenum BK primljeni su svi predstavnici MK koji nisu članovi BK (tri provincijala, tri provincijalke i tajnik). Razgovor je trajao tri puna sata.

Druga sjednica održana je 8. listopada 1973. Sudjelovali su svi osim biskupa Bezmalinovića. Razmotrena je problematika pastoralna zvanja i odlomak Hoškova elaborata koji govori o strukturama uključivanja redovnika i redovnica u misijsko poslanje Crkve. Zaključeno je da treba odmah ostvariti sudjelovanje viših redovničkih poglavara u radu BK, pa je u tom smislu to i predloženo Predsjedništvu BK.

Treća sjednica MK održana je 8. svibnja 1974. Sudjelovali su svi osim biskupa Perneka. Razmotrena je Poruka VVRPJ biskupima u povodu Svetе godine, kao i primjedbe naše Konferencije na dokumente Vijeća za crkvenu umjetnost, knjižnice i arhive pri BKJ, a u vezi s arhivima. O tome je kritički i dokumentirano izvjestio o. Hadrijan Borak. Ponovno je zaključeno kako je vrijeme da se više ne postavlja pitanje prisutnosti predstavnika naše Konferencije na BK kao promatrača, već i kao stalnih članova, bar u onim dijelovima zasjedanja koji su od zajedničkog interesa. MK je podržala Poruku biskupima i prenijela je Predsjedništvu BK.

Četvrta sjednica MK održana je 27. studenog 1974. Središnja je tema bila studija o. Emanuela Hoška na temu: »Izvanžupnički pastoral redovnika«, gdje je opet vrlo opširno (26 stranica) na temelju istraživanja kod većine naših muških instituta osobno iznio svoje viđenje problema. Zaključeno je da se BK prenese peticija o potrebi izrade općega pastoralnog plana. Pri tom bi ozbiljno trebalo razmotriti prijedlog da se osnuje pastoralni centar. Razmotren je i odgovor BK na Poruku naše Konferencije. Prema mišljenju Mješovite komisije izbjegnut je pravi argumenat. Biskupi su prihvatali da se organizira jednodnevni radni susret. Na istoj sjednici razmotren je i dopis Franjevačkog provincijalata iz Mostara s prosvjedom na Izjavu BKJ o tzv. »Hercgovačkom slučaju«, objavljenu u tisku. Provincijalat moli MK da prenese BK nezadovoljstvo i protest zbog takva postupka. Svi članovi MK smatraju da je BK učinila propust što je u javnost dala Izjavu samo na temelju stava jedne zainteresirane strane. Prosvjed je proslijeđen Predsjedništvu BK.

U međuvremenu, plenum naše Konferencije u jesen 1975. raspravlja o djelovanju MK. Naglašava kako prevladava krivo shvaćanje kao da je MK organ redovnika, odnosno pod njihovim utjecajem. Izraženo je nezadovoljstvo sa sudjelovanjem od strane BK, pa odgada biranje svojih članova u MK u znak neslaganja s dosadašnjim stavovima.

Na **petoj sjednici**, koja je ipak održana 6. listopada 1975., sudjelovalo je svega šestoro članova: od svake strane nedostajao je po jedan član. Na programu je bilo pitanje smisla, uloge i reforme Mješovite komisije. Rečeno je da MK nije sudište (kako neki krivo misle), nego samo mjesto gdje se konstruktivno predlaže i savjetuje. Zainteresirane strane još će se više povući ako MK bude rješavala samo negativne slučajeve. Treba zato promicati pozitivnije vidove suradnje. Izražena je želja da predstavnici BK u MK ne budu redovnici, kako bi jače do izražaja došla različitost mišljenja i karizmi.

Plenum Konferencije u Splitu, u proljeće 1976., ponovno razmatra pitanje MK. Zaključeno je da unatoč svemu, treba podržati rad ovog tijela.

Šesta sjednica MK održana je 8. lipnja 1976. Dok su od strane redovnika i redovnica svi bili prisutni, od biskupa je prisustvovao samo

pročelnik, isusovac Mijo Škvorc. Zbog toga je program sjednice u potpunosti izmijenjen: izbori nisu održani, jer BK nije još bila izabrala svoje nove članove, a razgovor je tekao o proteklom razdoblju rada. Konstatirano je kako i nadalje prevladava svijest da redovnici instrumentaliziraju Mješovitu komisiju.

Plenum BK je 14. listopada 1976. imenovao svoje nove članove. U duhu promjena Statuta, svaka je strana sada imala po petoro predstavnika, s time da predsjednici po službi ulaze u članstvo MK, a ostale biraju nadležne tri strane. Od strane biskupa u MK ulaze: nadbiskup Franjo Kuharić i biskup Vekoslav Grmič, Joakim Herbut, Alfred Pichler i Severin Pernek. Plenum naše Konferencije u proljeće prihvata odluku BK da se broj članova MK poveća. Isti plenum godinu dana kasnije u proljeće konstatira da se MK nije sastala preko dvije godine. Zato treba što prije stupiti u vezu s predsjednikom BK, kako bi se potaknuo prekinuti rad Mješovite komisije.

Predsjedništvo naše Konferencije 16. lipnja 1978. razmatra izvještaj o **sedmoj sjednici** Mješovite komisije, održanoj u proljeće 1978., gdje se govorilo o pitanju materijalnih odnosa u redovničkim župama. Budući da nismo mogli doći do zapisnika te sjednice, na temelju nekih zabilježbi može se rekonstruirati da je za pročelnika MK izabran nadbiskup Franjo Kuharić, a za tajnicu je imenovana s. Deodata Ljubičić, uršulinka.

Tajništvo BKjavlja da je plenum BK 14. svibnja 1979. prihvatio promjene u Statutima MK. Sljedeća, **osma sjednica** održana je 21. siječnja 1980. Na sjednici je biskup Alfred Pichler referirao, zajedno s isusovcem o. Radojkom Karamanom, o »Kriterijima u odnosima između biskupa i redovnika u Crkvi«, a na temelju novog dokumenta »Mutuae Relationes«. Istog dana Predsjedništvo naše Konferencije razmatra izvještaj s te sjednice, gdje je dogovoren zajednički susret Biskupske i naše Konferencije na temu tog dokumenta.

Plenum Konferencije u jesen iste godine ponovno konstatira da rad MK zapinje. Sljedeća, **deveta sjednica** Mješovite komisije održana je tek nakon tri godine, 10. prosinca 1983. Od strane naše Konferencije prisustvovali su svi predstavnici: predsjednik o. Vlatko Badurina TOR, i provincijali o. Alojzije Litrić OFMCONV, o. Luka Markešić OFM, o. Jozo Pejić OFM i o. Marinko Zadro OP. Sjednica

je bila konzulativnoga karaktera, kao i dosadašnje, ispunjena prijedlozima vezanim uz program i sadržaj djelotvornije suradnje s članovima Mješovite komisije iz BK i UVRP.

Zasad posljednja, **deseta sjednica** MK održana je 8. prosinca 1984. Franjevac o. Jure Brkan izvijestio je o »Poslanju redovnika u našoj Crkvi«. Zaključeno je da se MK treba sastati dvaput godišnje, a teme da treba dogоворiti u neposrednim kontaktima. Izražena je želja da se osnuju i vjeća mješovitih komisija u pojedinim biskupijama i metropolijama. To treba iznijeti pred BK.

Plenum Konferencije u jesen 1987. u Cresu postavlja još jednom pitanje rada Mješovite komisije. Nakon formiranja Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara, na plenumu 10. studenoga 1994. na Fratrovcu u Zagrebu, ponovno je razmotreno pitanje MK. Zaključeno je da treba poduzeti nove korake oko oživljavanja ovog tijela, koje ne djeluje već preko deset godina. Izabrani su predstavnici Konferencije (o. Ljudevit Maračić, po službi kao predsjednik HKVRP, o. Petar Andjelović OFM, o. Mario Šikić OFM, g. Stjepan Bolkovac SDB i o. Franjo Pšeničnjak DI), a predsjednik zadužen da stupi u vezu s predstavnicama Unije u Mješovitoj komisiji, te zajednički pokušaju oko oživljavanja rada ovog tijela međusobne suradnje i povezivanja. 14. prosinca 1994. u Tajništvu je održan sastanak predstavnika Konferencije i Unije u Mješovitoj komisiji, i dogovoreni su neki konkretni koraci oživljavanja rada, posebno u međusobnim odnosima redovnika i redovnica.

V. NEKOLIKO PITANJA ZA BUDUĆNOST

Ovaj prikaz prošlosti i sadašnjosti bar donekle je osvijetlio mjesto i ulogu naše Konferencije u preko 25 godina njezina života i djelovanja. Objektivni promatrač može zaključiti da se doista radi o plodnom iskustvu koje je obogatilo redovništvo na našem tlu. Uza sve manjkavosti i propuste, naša je Konferencija dosta učinila i na putu koncilske obnove domaćeg redovništva. Preko trideset plenuma, šezdesetak sastanaka Predsjedništva, dvanaest redovničkih tjedana, skoro dvadesetipet vijećanja redovničkih odgojitelja, preko dvadesetak tiskanih izdanja i bezbroj ciklostilom umnoženih materijala i biltena - da spomenemo samo ono što je najlakše kvantitativno odvagnuti - doista je poprilično i mislimo da to ne treba omalovažiti kad se želi odrediti mjesto i uloga naše Konferencije u pokoncilskom hodu naše Crkve.

Što tek reći o međusobnom upoznavanju, poštivanju i uvažavanju, zajedničkoj suradnji, uzajamnom obogaćivanju i prenijetim iskustvima - čega sve nije bilo u tih dvadesetipet i više godina? I zato naš sud o proteklom razdoblju zaslužuje i više od prolazne ocjene.

Nedavno priznavanje nove Konferencije i odobrenje promijenjenih Statuta moglo bi i trebalo dati novi poticaj i ohrabrenje zauzetijem radu za naše redovnike. Valja se okrenuti naprijed. Radi se o perspektivama našega zajedničkog rada i hoda. Kakve su, dakle, perspektive naše Konferencije? Ima li ona svoje mjesto u Crkvi na pragu trećeg tisućljeća? Nije to puko retoričko pitanje, već egzistencijalni problem na koji treba odgovoriti sada i ovdje i kao cjelina i kao pojedinac.

Zato bih, na kraju, ponudio neke prijedloge i postavio pitanja, sa željom da pokušamo zajednički sada i ovdje pronaći odgovore i ponuditi rješenja, koji bi našoj perspektivi trebali dati optimistički ton i vedri predznak. Ne radi se o nekim bitno novim idejama, nego naprosto o p(r)oukama iz iskustva prošlosti za budućnost.

* **Naši plenumi.** Konferencija je bogatije i sadržajnije živjela kad su se njezini članovi češće nalazili i susretali. O tome govore i

priloženi podaci. Ponegdje u svijetu plenarna zasjedanja traju skoro tjedan dana. Ne bi li bilo dobro pronaći malo više vremena i preispitati prvotnu praksu o dvokratnom održavanju ili bar produljenom jednokratnom održavanju plenuma, s odvojenim studijsko-duhovnim susretom (koji bi mogao biti zajednički s predstavnicama Hrvatske unije viših redovničkih poglavarica) od onoga koji ima radno-izborni karakter?

* **Naše Tajništvo.** Danas su mnogo bolji uvjeti i mogućnosti rada u odnosu na početno razdoblje. Imamo lijepe prostrane prostorije, bolje je riješeno i financijsko pitanje, tu je stalna osoba koja vodi administraciju i rješava mnoge poslove. Ipak, ostaje otvoreno pitanje tajnikove osobe. Još nije pronađen zadovoljavajući ključ da se otključa problem tajnika s punim radnim vremenom. Tada će biti lakše riješiti pitanje nadležnosti i zaduženja ostalih članova Tajništva, koji s mnogo dobre volje vuku stvari naprijed, na dobrovoljnoj bazi, i koliko im to vrijeme i ostali poslovi dopuštaju.

* **Naše komisije.** Usuđujem se reći da je to najslabija struktura naše Konferencije. Treba ih bitno oživjeti ili dokinuti. Predlažem da na svakom plenumu predsjednici komisija podnesu izvještaj o radu, a ako toga nije bilo, valja poštено priznati i neučinkovitost, potražiti razloge i dati nove poticaje. Prije svega treba izraditi pravilnike komisija i izvršiti dobar izbor sposobnih i zauzetih članova ovih tijela.

* **Susreti odgojitelja.** To je, nesumnjivo, najbolje pripremljen i najkvalitetniji skup u našoj organizaciji. Imponira lijep broj odgojitelja koji redovito prisustvuju. Naša je sugestija: budući da su viši redovnički poglavari po službi zaduženi za odgoj, moraju pronaći vremena da i osobno prisustvuju tim skupovima, koji bi svake godine trebali ući u rokovnike svakoga našega višega redovničkog poglavara.

* **Redovnički tjedan.** Osjetno je izgubio na važnosti i utjecaju, a i broj prisutnih znatno je opao, posebno otkad je reduciran ritam održavanja na svaku drugu godinu. S HUVRP trebalo bi izvidjeti mogućnost ponovnog uvođenja svakogodišnjeg ritma održavanja. Istina je da time redovnici mnogo ne dobivaju, jer i tako mnogo slabije prisustvuju od redovnica, ali bi to bio doprinos i pomoći redovnicama s naše strane, na što nas i pozivaju Statuti (čl. 2g), jer mnoge od njih

nemaju nikakve mogućnosti osim ovih prigoda da se zajedno nađu i upoznaju. Sve ankete obavljene na kraju redovničkih tijedana potvrđuju želje sudionika da se češće održavaju takvi skupovi. A posebno valja biti obazriv pri izboru tema, da ne bi bile privlačne samo određenim skupinama redovnika ili redovnica, nego da koriste svima, bez razlike.

* **Izdavačka djelatnost.** Nakon prvotnog zanosa i oduševljenja osjeća se zamor i zastoj. Ovdje bi nadležna komisija trebala izraditi ambiciozniji program. Osim toga, mislim da ne bi trebalo arhivirati stalnu želju, prisutnu od početaka života i djelovanja naše Konferencije, da dobijemo redovnički časopis, koji bi nekoliko puta godišnje mogao obogatiti teoriju i praksu redovničkog života, preuzimanjem dobrih prijevoda sa strane, ali i podupiranjem vlastitih, izvornih radova s područja redovničke problematike.

* **Veze s inozemstvom.** Prilično dobro funkcioniraju i nema većeg zastaja. Naši predstavnici redovito sudjeluju na međunarodnim skupovima, pismena je korespondencija bogata. Ipak, opterećuje mnoštvo građe koja neprekidno pristiže, a ostaje nedostupna javnosti jer leži neiskorištena u arhivu Tajništva. Tu je bogata riznica iskustva i smjernica. Treba nešto poduzeti da se iskoristi ovaj mrtvi kapital.

* **Odnosi s Hrvatskom biskupskom konferencijom.** Odnosi nisu napeti, ali bi mogli biti prisniji i učinkovitiji. Kad već ne ide ideja o bar djelomičnom sudjelovanju na plenarnim saborima HBK, trebalo bi potražiti načina za češće povremene susrete biskupa i redovničkih poglavara. Pri tome u središte pažnje ne bi trebalo uvijek stavljati teškoće i probleme, koji nas znaju opteretiti i blokirati, nego ima i mnogo pozitivnih ideja i iskustava koje treba priopćiti i izmijeniti, kao što je potreba općega pastoralnog plana i drugi zajednički projekti.

* **Mješovita komisija HBK-HUVRP-HKVRP.** Statuti Mješovite komisije predviđaju da se dvaput godišnje održi sastanak. Nije održan već deset godina (!). Treba poticaja za takve sastanke. Uvijek su dolazili s naše strane. Ne bi loše bilo prelistati prijedloge i sugestije onih elaborata koji su već izrađeni za potrebe Mješovite komisije, leže zatrpani pod prašinom raznih arhiva, a velikim su dijelom upotrebljivi i korisni i za naše vrijeme.

P R I L O Z I

I.

STATUTI MJEŠOVITE KOMISIJE BISKUPSKE KONFERENCIJE, KONFERENCIJE VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA I UNIJE VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARICA

Donosimo Statute Mješovite komisije Hrvatske biskupske konferencije, Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i Hrvatske unije viših redovničkih poglavarica, koji su bili od sve tri strane prihvaćeni i odobreni u listopadu, odnosno studenom 1972. godine, a donekle izmijenjeni i popunjeni u travnju 1979. godine. Originalni tekst cjelokupno prihvaćenih i odobrenih Statuta nismo uspjeli pronaći u arhivu, pa donosimo prvotni tekst s naznačenim promjenama, u nadi da odgovara u potpunosti Statutima koji su i sada na snazi, uz jedinu promjenu u nazivu sva tri tijela, koja su raspadom bivše države uskladila svoje ime prema praksi koja je uobičajena u ovakvim slučajevima.

I. Narav Komisije

Čl. 1. Mješovita komisija Hrvatske biskupske konferencije (HBK), i Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara (HKVRP) i Hrvatske unije viših redovničkih poglavarica (HUVRP) /ubuduće samo: Komisija/ jest ustanova osnovana na temelju upute apostolskog pisma »Ecclesiae Sanctae« (II, 43).

Čl. 2. Komisija je po svojoj naravi savjetodavno tijelo.

II. Svrha Komisije

Čl. 3. Svrha je Komisije da razmatra i predlaže rješenja pitanja

od zajedničkog interesa za strane koje su u Komisiji zastupljene (usp. »Ecclesiae Sanctae«, II, 43), kao:

- a) prikladno i uspješno promicanje uzajamnih odnosa;
- b) usklađivanje sveukupnoga apostolskog djelovanja, kako u domovini, tako i u inozemstvu među našim iseljenicima;
- c) promicanje suradnje kao i usklađivanje djelovanja na raznim područjima: duhovnih zvanja, odgoja, obrazovanja, izdavačke djelatnosti, karitativnih, misijskih i ekumenskih pothvata (usp. »Christus Dominus«, 35, 5-6 i »Ad Gentes«, 33).

III. Sastav i rad Komisije

Čl. 4. Komisiju sačinjava po pet zastupnika HBK, HKVRP i HUVRP.

Čl. 5. Mandat Komisije traje tri godine, s tim što se stara Komisija raspušta formiranjem nove.

Čl. 6. Članove biskupe bira HBK, a članove više redovničke poglavare i poglavarice njihova Konferencija, odnosno Unija.

Čl. 7. Ako tijekom trogodišta koje mjesto u Komisiji ostane prazno, novog člana, čiji mandat traje samo do kraja trogodišta u tijeku, bira ono tijelo čiji je zastupnik i prije popunjavao to mjesto.

Čl. 8. Na čelu Komisije stoji pročelnik, koga biraju na tri godine između sebe svi članovi Komisije. Pročelnik saziva sjednice Komisije, predsjeda im i vodi ih.

Čl. 9. Komisija bira tajnika, koji vodi zapisnik sjednica i korespondenciju Komisije, obavješćuje članove o budućim sastancima i o rezultatima sjednica. On čuva arhiv i pečat Komisije.

Čl. 10. Rad Komisije odvija se u sjednicama, koje se imaju redovito održavati prigodom redovitih zasjedanja HBK i kada to zatraže HKB, HKVRP i HUVRP.

Čl. 11. Prema tematiki predviđenoj za pojedinu sjednicu, pročelnik Komisije ima sazvati ili zasebnu sjednicu članova HBK i članova HKVRP, odnosno članova HBK i HUVRP, ili zajedničku sjednicu članova HBK s članovima HKVRP i HUVRP.

Čl. 12. U svrhu što uspješnijeg rada Komisija se može poslužiti i stručnjacima, koji mogu biti redovnici, dijecezanski svećenici i laici, a bira ih za stalno ili za pojedine slučajeve sama Komisija ili pojedine strane u Komisiji svaka za sebe. Stručnjaci, ukoliko prisustvuju sjednicama Komisije, nemaju pravo glasa.

Čl. 13. Zaključke Komisija donosi glasovanjem. Izbor pročelnika i tajnika obavlja se tajnim glasovanjem i izabran je onaj tko u prvom ili drugom glasovanju dobije absolutnu većinu glasova ili u trećem glasovanju relativnu većinu glasova. Zaključci donose se relativnom većinom glasova, javnim ili tajnim glasovanjem.

IV. Statut Komisije

Čl. 14. Statut Komisije donose dogovorno sve strane koje Komisiju sačinjavaju, a stupa na snagu kada ga potvrde HBK, HKVRP i HUVRP.

Čl. 15. Izmjene i dopune Statuta predlaže sama Komisija, ili pojedine strane koje ju sačinjavaju, a stupaju na snagu kao gore.

(Gornje Statute prihvatile je i odobrila tadašnja BKJ na svome plenarnom zasjedanju 11. listopada 1972. VVRPJ odobrilo je nacrt na svome plenarnom zasjedanju 27. rujna iste godine, a definitivni tekst prihvaćen je na sastanku Tajništva VVRPJ 16. studenoga 1972. UVRPJ prihvatile je i odobrila tekst Statuta na zasjedanju Vijeća Unije 20. studenoga 1972. godine. - Iz zapisnika sabora BKJ 23. travnja 1979. doznajemo da su biskupi raspravljali o izmjenama Statuta Mješovite komisije i prihvatali neke izmjene, koje su uvrštene u gornji tekst.)

II.

**ČLANOVI HRVATSKE KONFERENCIJE
VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA
I NJIHOVE ADRESE**

Poglavar
naziv ustanove (telefon)
i adresa

1. O. JOZO MILANOVIĆ, prior
BENEDIKTINCI (tel. 023/85-771)
57212 TKON, Čokovac
2. O. NIVARDO VOLKNER, prior
CISTERCITI – TRAPISTI (tel. 078/30-951)
78001 BANJA LUKA, Slatinska 1, pp.93
3. O. MATO BOŠNJAK, provincijal
DOMINIKANCI (tel. 01/233-751; 234-915)
41000 ZAGREB, Kontakova 1
4. O. TOMISLAV PERVAN, provincijal
FRANJEVCI (tel. 088/319-108 ili 01/570-658)
88000 MOSTAR, Matije Gupca 14
(41000 ZAGREB, Jablanovac 24)
5. O. PETAR ANĐELOVIĆ, provincijal
FRANJEVCI (tel. 071/664-185 ili 01/271-100; faks 271-523)
71000 SARAJEVO, F. Midžića 338
(41000 ZAGREB, Medvedgradska 22)
6. O. PAVAO ŽMIRE, provincijal
FRANJEVCI (tel. 021/356-731; faks 40-499)
58000 SPLIT, Trg Gaje Bulata 3

7. O. MARIO ŠIKIĆ, provincijal
FRANJEVCI (tel. 023/25-525; tel&faks 436-994)
57000 ZADAR, Trg sv. Franje 1
8. O. MIRKO MATAUŠIĆ, provincijal
FRANJEVCI (tel. 01/272-390; 275-413; faks 429-758)
41000 ZAGREB, Kaptol 9
9. O. JURE ŠARČEVIĆ, provincijal
FRANJEVCI KAPUCINI (tel. 01/258-567; 253-074)
41040 ZAGREB – DUBRAVA, Kapucinska 47
10. O. LJUDEVIT MARAČIĆ, provincijal
FRANJEVCI KONVENTUALCI (tel. 01/575-039; 576-302)
41000 ZAGREB, Sveti Duh 31 (tel. 579-645; faks 173-754)
11. O. BOŽO SUČIĆ, provincijal
FRANJEVCI TREĆORECI (tel. 01/278-336; tel&faks 428-528)
41000 ZAGREB, Jandrićeva 21
12. O. FRANJO PŠENIČNJAK, provincijal
ISUSOVCI (tel. 01/435-154; faks 433-230)
41001 ZAGREB, Palmotićeva 33, pp. 699
13. O. ZDENKO KRIŽIĆ, provincijal
KARMELIĆANI (tel. 01/243-342; 243-189; faks 243-343)
41000 ZAGREB, Česmičkoga 1
14. O. RUDI ŠTAVAR, mjesni poglavar
LAZARISTI (tel. 01/156-573)
41000 ZAGREB, Vrapčanska 14
15. O. LUKA CIRIMOTIĆ, mjesni poglavar
MONFORTANCI (tel. 01/578879)
41000 ZAGREB, Sveti Duh 164

16. O. JOZO IVIĆ, mjesni poglavar
PALOTINCI (tel. 032/332-409; faks 332-627)
56000 VINKOVCI, Trg »Vinko Palotti« 1
 17. O. JURE DOMŠIĆ, mjesni poglavar
PAVLINI (tel. 047/21-906; 22-906)
47000 KARLOVAC, Kamensko 53
(47000 KARLOVAC, Trg bana Jelačića 7)
 18. G. STJEPAN BOLKOVAC, provincijal
SALEZIJANCI (tel. 01/211-679; faks 232-874)
41000 ZAGREB, Srebrnjak 101
 19. O. ALBERT THIELLMAYER, mjesni poglavar
SPIRITANCI (tel. 035/46-410)
55107 PODVINJE, Kerdeni 2
 20. O. IVAN CEBULSKI, mjesni poglavar
VERBITI (tel. 01/575-873)
41000 ZAGREB, Zatišje 11
-

TAJNIŠTVO HKVRP (tel. 01/454-878; faks 454-882)
41000 ZAGREB, Kaptol 21/II
(s. MAGDALENA ŠOKIĆ, voditeljica Tajništva)

KAZALO

STATUTI HRVATSKE KONFERENCIJE VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA	5
HRVATSKA KONFERENCIJA VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA OD PROŠLOTI DO SADAŠNJOSTI	11
I. POČETNO RAZDOBLJE: DANI SITNIH KORAKA (1968-1972)	12
II. USTROJSTVO KONFERENCIJE	16
1. Plenarna zasjedanja	16
2. Rad Predsjedništva	21
3. Djelatnosti Tajništva	24
4. Uloga komisija	27
III. POSEBNE DJELATNOSTI KONFERENCIJE	29
1. Susreti odgojitelja	29
2. Redovnički tjedan	34
3. Izdavačka djelatnost	36
IV. VEZE I ODNOSI	40
1. Veze s inozemstvom	40
2. Veze s Unijom viših redovničkih poglavarica	43
3. Veze s biskupima, napose s Biskupskom konferencijom	46
4. Mješovita komisija BK-KVRP-UVRP	50
V. NEKOLIKO PITANJA ZA BUDUĆNOST	55
PRILOZI	
I. STATUTI MJEŠOVITE KOMISIJE BK-KVRP-UVRP	58
II. ČLANOVI HRVRP I NJIHOVE ADRESE	61